

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasiūlymas dėl katalikų spaudos sustiprinimo bus malonėmis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinės indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vada, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Ryžo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRŲ —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrubėję metams \$5.50
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 629.

Svarbus darbininkams išsprendimas Baisus miškų gaisrai

ŽINIOS IS LIETUVOS.

TRIBUNOLAS NETEISĖTAS.

Washington. — Augščiau-
sysis Suv. Valstijų Teismas
išnešė naują svarbų verdik-
tą. Pirmu sykiu šitasai
Teismas turėjo dalyką su
garsioju Kansas valstijos
Industrialiu Tribunalu. Ta-
sai tribunolas buvo įsteigtas
rišti ginčams, kilusiems tarp
darbdavių ir darbininkų.
Tam tribunolui priešinosi
darbininkai.

Charles Wolff Paeking
kompanijos darbininkai
prieš du metus buvo pareika-
lavę algų pakėlimo. Kom-
panija atsisakė pildyti rei-
kalavimus. Tada darbinin-
kai kreipėsi į Industrialį
Tribunolą. Šitasai Teismas
pripažino darbininkų rei-
kalavimus teisingais ir liepė
kompanijoms pakelti algas.
Pagal Industrialio Tribuno-
lo taisykles abi pusės turi
pildyti tribunolo verdiktą. Bet
šitame atsitikime kompani-
jos pasipriešino ir savo bylą
nunešė į Augšiausiąjį Suv.
Valstijų Teismą. Šitasai
Teismas išnešė savo verdik-
tą birželio 11 d. Pareiškė,
kad Kansas valstijos Tribu-
nolas neteisėtai pasielgė.

Šitasai verdiktas teisybė
išėjo prieš darbininkų rei-
kalavimą. Bet šiuo verdik-
tu kartu uždrožiama mirti-
nas smūgis ir darbininkų
nekenčiamam Industrialiam
Tribunolui.

MUSTYNĖS SOCIJALIS- TŲ SU KOMUNIS- TAIS.

Bilbao, Ispanija. — Lai-
ke rinkimų agitacijos socija-
listai ir komunistai susimu-
šė. Vienas socijalistas buvo
nušautas. Kitas socijalistas
buvo labai apšaudomas, bet
išliko sveikas.

LIETUVIAI DARBININKAI, ATMINKITE!

Kad "Darbininkas" jau parduoda Lietuvos pinigų—li-
tų perlaidas ir savo draugams darbininkams suteikia
patarnavimą. Tai gi visi tie, kurie norite, kad Jūsų
siunčiami Lietuvos pinigai patektų į Jūsų giminių ran-
kas, visuomet kreipkitės pas "DARBININKĄ," jisai
visuomet nuosirdžiai Jums ptaarnaus.
Darbininkai, atsiminkite kad "Darbininkas" yra Jūsų
DIDŽIAUSIAS DRAUGAS.
Siųsdami pinigus ar klausdami litų kainų visuomet adre-
suokite laiškus šiai:

DŽIAUGIASI VERDIKTU.

Washington. — Amerikos
Darbo Federacijos prezi-
dentas Samuel Gompers pa-
sidžiaugė išgirdęs, kad Aug-
šiausiasis Teismas pripaži-
no Kansas Valstijos Indus-
trialį Tribunalą, neteisėtu.
Gompers sakė, kad nors šis
verdiktas reiškia nepripaži-
nimą pakeltų darbininkams
algų, bet kadangi kartu pa-
smaugiamas Industrialis
Tribunolas tai reikia pasi-
džiaugti. Gompers sako,
kad A. Darbo Federacija iš-
pat pradžios pareiškė, kad
Tribunolas eina prieš kon-
stituciją, nes įveda privers-
tiną darbą (baudžiavą).

Gompers sako, kas žin ar
gub. Allen, įsteigęs Tribu-
nolą, eity debatuoti su juo,
kaip anuomet kad da-
rė.

Dabartinis Kansas valsti-
jos gub. Davis ketina su-
šaukti legislatūrą, kuri pa-
naikintų Tribunalą.

PASIDAVĖ.

London. — Rusija paga-
lios visiškai nusileido Angli-
jai. Pasizadėjo atsižadėti
propagandą vesti prieš Angli-
ją ir teip-gi pasizadėjo at-
lyginti už padarytus nuosto-
lius. Už nužudytą kapito-
ną užmokės našlei \$50,000.
Kita Anglijos pilietė, kuri
buvo rusų kankinama gaus
atlyginimo \$15,000. Rusija
pasizada neklindyti žuklavi-
mui palei Murmanską. Ru-
sija neves propagandos In-
dijoje, Persijoje, Afganista-
ne ir atšauks savo propaga-
distus iš Persijos.

KILA PRIEŠ SUKILELIUS.

Paryžius. — Bulgarijoi
ūkinkinkai pradėjo steigti sa-
vatorių armiją kovai prieš
sukilelius pagriebusius val-
džią. Esą jau sudaryta ar-
mija iš 100,000 savanorių ir
jų sakičius didėja. Sukile-
liai, pagriebusieji valdžią,
teturi pasekėjų tik Sofijoje,
krašto sostinėje.

SUKILIMO PAVOJUS.

Muenster. — Kanceleris
Cuno labai liūdina žūrai i
Vokietijos ateitį. Jis sako,
kad Vokietijai gresia bolše-
vikiškas sukilimas. Jis ga-
lys prasidėti bile valandą,
kadangi Vokietijos masės y-
ra alkanos. Tai gali pama-
tyti kiekvienas, praleidęs
nors porą savaičių tarp dar-
bininkų. Todėl valdžia tuo
yra labai susidomėjusi.

"Mes pasiekėm galą. Jei-
gu Poincare mano, kad jis
gali išspausti daugiau krau-
jo iš Vokietijos morkvos,
tai aš kviečiu jį atvykti i
Berliną ir pačiam įsitikinti,"
sakė Cuno.

Kad pasiliuosavus nuo
Francijos militaristų jungo
Vokietija yra pasirengusi
užmokėti iki paskutinio ska-
tiko. bet sunku yra susitar-
ti su Francija, kadangi ji
atmeta Vokietijos pasiūly-
mus dar jų visai nė negavu-
si. Francijai rūpi ne kon-
tribucijų klausimo išriši-
mas, bet Vokietijos ekono-
minis smaikinimas. Ir jei-
gu pasaulis paliks Vokie-
tiją Francijos militarizmo
naguose, tai jokie Vokiet-
ijos pasiūlymai niekados ne-
sudarys pamato deryboms.

"Anglija išpėjo Franciją
dar prieš Ruhr okupaciją.
Francija norėjo įrodyti, kad
jos politika yra teisinga ir
delei to 60,000,000 vokiečių
turi kentėti," tvirtino Cuno.
Bet Ruhr gyventojai atisa-
kė pasiduoti pavergimui ir
jis todėl nemato kaip jie ga-
lėtų sustabdyti pasyri prie-
šinimąsi kol pasilieka tame
distrikte francūzių durtuvai.

Kad atsikračius Francijos
negrų kareivių Vokietija
užmokėtų kad ir 100,000-
000 auks. maršų, bet ji ne-
gali tiek užmokėti ir todėl
neduodanti už prizada, nes
jo negalima būtų išpildyti.

DŪMŲ-DŪMAI.

Pereitą utarninką Naujo-
sios Anglijos žmonės atsi-
stebėti negalėjo iš kur tiek
dūmų atsirado. Kiekvienos
apylinkės žmonės gal manė,
kad tik jų apylinkėj kur
nors "rubbish" dega ir dū-
mų pridare. Bet pasirodė,
kad dūmai apdengė visą
Naująją Angliją. Dūmai
uždengė 120,000 ketv. mai-
lių plotą.

Ne vienas spėjo, kad kur
nors miškai dega. Ir spėjo
teisingai. Baisus miško
gaisrai ištiko New Bruns-
wicke, Maine ir Rhode
Island valstijose. Drėgnas,
kaip paprastai šiaurės vaka-
rų vėjas papūtė debesius dū-
mų po visą Naująją Angli-
ją ir jie kabojo pažemiais
prieklaistį darydami žmonėms
miestuose ir farmose.

Miškų gaisrai ne visose
vietose pateko gaisrininkų
kontrolėn. Bet per porą

dienų gaisrai jau būsią jų
kontrolėje. "Geltonos die-
nos" dar ne visai greit baig-
sis, nes vėjas tebepučia iš
gaisrų apygardų. Tiršti dū-
mai ne tik prieklaistį daro
žmonėms ant žemės, bet keb-
lumą daro ir laivams jurė-
je. Pakrantės dūmai kaip
migla apdengė. Laivai turi
vartoti visus signalus—ir
priemones migloto oro.
Tiršti dūmų debesiai pa-
siekė New Haven, Norwich,
New London ir kitus Ct. va-
lstijos miestus.

Massachusetts valstijoje
motoristai ir automobilistai
dieną turi važiuoti su nak-
tiniu atsargumu ir su žibū-
riais. Buvo pasklidęs gan-
das, kad vakarinėj Mass.
valstijos dalyje kilo miško
gaisras. Tai Amherst'o ū-
kio mokyklos studentai bu-
vo paleisti ieškoti gaisro ir
gestinti. Bet sugrįžo nieko
neradę.

TIE, kurie mano, kad darbininkai negali pasiliuosuo-
ti nuo išnaudojimo—savo širdyje piktdžiauja
Dievui, kuris žmogų padarė laisvą ir augštos vertės su-
tvėrima, gamtos valdovu.

TIEMS, kurie amžiną vergavimą skelbia—matyt rūpi
darbininkų vergiją palaikyti. Vergija pranyks—kai
protai nušvis ir širdys prablaivės. Kooperacija griama
vergią iš pamatų.

Piknikas gerai pavyko

DIDIS PASISEKIMAS.

Waterbury, Ct. — Perei-
tą nedėlią L. D. S. Con-
necticut apskričio piknikas puik-
iai pavyko. Žmonių su-
plaukė milžiniškos minios iš
įvairių Ct. valstijos lietuvių
kolonijų. Oras pasitaikė la-
bai geras. Skaisti saulutė
žibėjo, buvo šilta, visi links-
minosi ir džiugavo.

Reporteris.

SEDEJO KALĖJIME UŽ KITA.

Chicago. — Robert Chap-
man, 811 S. State St., prisipa-
žino, kad jis atsėdėjo De
Kalb pavieta kalėjime 19
dienų už tulą Camel Nicrito,

kuris buvo nuteistas kalėjim-
an už peržengimą prohibi-
cijos įstatynų. Chapman
turėjęs gauti po \$100 ir po
\$5 į dieną. \$100 gavo, bet
kitų negavo, kadangi Nie-
rito pabėgo į Italiją, pama-
tes, kad iš to nusamdymo
kito žmogaus sėdėti už jį ka-
lėjime gali išeiti blogai.
Chapman, taipjau keli kiti
žmonės tapo areštuoti ir gal
būt jis rėl nueis kalėjiman
ilgam laikui, tik jau be no-
kesties.

PRIVILEGIJA ŽYDAMS.

Maska. — Rusijos val-
džia suteikė žydams leidimą
vykti Amerikon. Rusijos
valdžia jokių kiličių žydams
nedarys.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Atėjus šiltoms dienoms,
Klaipėdoje, Vilius aikštė-
je, kas sekmadienį vidudie-
nį nuo 12 iki 1 val. d. griežia
karo orkestras.

Gegužės mėn. 16 d.
Klaipėdoje buvo lietuviškai
kalbančių valdininkų susi-
rinkimas. Pirmininkavo p.
Vyta. Algū klausimą refe-
ravo p. Aušra. Dalyvau-
siejį tame posėdy Vyr. Gella,
Kom. nariai p. Jankus, p.
Lebartas ir p. Peteraitis pa-
sizadėjo prašyti valdžios,
kad ši valdininkus aprūpin-
tų didesnėmis algomis. Val-
dininkai visi patikrino savo
istikinymų valdžiai.

Gegužės mėn. 14—19
d. Klaipėdos policijoje už-
melduota 19 svetimsalių, 75
bedarbių vyrai ir 19 be-
darbių moterų.

Gegužės mėn. 16 d.
Klaipėdos turguje sviesto
svaras kainavo 8500 mk.,
kiaušnius 500 mk., svaras
kiaulienos 500 mk., jautie-
nos 400 mk., svaras žuvies
900—5000 mk., centneris
delforų su malkomis, ket-
vėrtas bulvių 12,000 mk.,
ir metras malkų 30 litų.

Gegužės mėn. 17 d. si-
lutės turguje sviesto svaras
kainavo 7000 mk., kiaušnius
600 mk., litras svogūnų 2000
mk., vidutinė višta 10,000
mk., svaras žuvies 900—3000
mk., pora keturių savaičių
paršelių 120,000 mk., cent-
neris rugių 90,000 mk., kvie-
čių 120,000 mk., miežių 75-
000 mk., avižių 70,000 mk.,
ir bulvių 10,000 mk.

Gegužės mėn. 29 d. su-
didėlin pasisekimu praėjė
Klaipėdos miesto teatr-
Verdi opera "Traviata,"
kurioje Alfredo rolę šį kar-
tą vaidino K. Petrauskas, o
Violetos p-lė Jozevskaitė.

Gegužės mėn. 18 d. va-
pradėjo vaikščioti elektro-
tramvajai. Paskutiniai
prancūzų gyvavimo Klaipė-
doje lijkais tramvajus del
menko žmonių judėjimo bu-
vo sustojęs.

Kadangi Klaipėdo-
prekybos rūmose (kame-
roj) iki šiol lietuvių pirklų
nebuvo tai dabar, valdžiu
sutikus, rūmai pakvieta na-
riaus ponas: Stiklorin, Rei-
ž, Ražavičių iš Klaipėdos ir
p. Labutis iš Šilutės.

Gegužės mėn. 12 d. iš
Klaipėdos uosto išplaukė
trys laivai. Vienas į Mari-
sonhafeną, kitas į Kopenha-
gą— abu su malkomis ir
trečias į Hamburgą su celiu-
liozu.

Krašto direktorija iš-
leido įsakymą, kuriuo pave-
dama policijai sekti turgų
eigą ir gaudyti šniuglerius,
nes pastarieji, neturėdami
jokio leidimo, perka gyvu-
lius, įvairius ir jais spekuliuo-
ja.

Gegužės m. 14—19 d.
Klaipėdos policijoje užmel-
duota 4 lengvos vagystės,
suimta 5 asmenys už girtuok-
liavimą ir 1 del tardymo.

Gegužės m. 14—19 d.
Klaipėdos uostan įplaukė 8
laivai: vienas iš Rygos, kitas
iš Liepojos, trečias iš Nek-
so, ketvirtas iš Rugenval-
dės, penktas taip pat iš Ru-
genvaldės, šeštas iš Stetti-
no, visi tušti; septintas iš
Hamburgo su kroviniais ir
aštuntas iš Karaliaučiaus su

kiaušniais 500 mk., svaras
kiaulienos 500 mk., jautie-
nos 400 mk., svaras žuvies
900—5000 mk., centneris
delforų su malkomis, ket-
vėrtas bulvių 12,000 mk.,
ir metras malkų 30 litų.

Gegužės mėn. 17 d. si-
lutės turguje sviesto svaras
kainavo 7000 mk., kiaušnius
600 mk., litras svogūnų 2000
mk., vidutinė višta 10,000
mk., svaras žuvies 900—3000
mk., pora keturių savaičių
paršelių 120,000 mk., cent-
neris rugių 90,000 mk., kvie-
čių 120,000 mk., miežių 75-
000 mk., avižių 70,000 mk.,
ir bulvių 10,000 mk.

Gegužės mėn. 14 d. Klai-
pėdoje suimta trys gatvių
plėšikai, kurie paskutiniu
laiku, vadindamies krimi-
nalinės policijos valdinin-
kais, apipiešė gatvėse kele-
tų žmonių.

Pašymint, švenčionių
valstė. Vietos gyventojams
reikia mokėti dideliausius
mokesnius valstiaus valdy-
bai, o be to dar seimeliui,
kurio jie nerinko, bet kuris
išsemia iš jų daugybę pini-
gų. Vietos ūkininkas, lenkai
apkrauna mokesniais nevie-
nodai, savo nuožūrą. Pav.
vienas kaimo ūkininkas B.
turintis lenkų simpatiją, tu-
rodamas 120 dešimtinių mo-
ka seimeliui 60,000 l. m., o
kitas lietuvis A. turėdamas
tik 25 dešimtines žemės, tu-
ri mokėti 75,000 l. m.

Visi Naujosios Anglijos lietuviai kviečiami į Liet. R. K. Piln. Blaivininkų N. Anglijos
apskričio Išvažiavimą birželio 17-tą Lawrence, Mass., Palangos Darže

Minis 11 South Boston'o ustatininkais, kvietė į subatolius. Lėkėla A.M. LITUVIŲ RYTO KATALIKŲ SV. JUOZABO DARBININKŲ RAJUNGA.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:

Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$5.50

RAZBAININKO PAGERBIMAS

Skriaudžiamiesiems lietuviams palengvėja kovoti už savo teises, kuomet galingas civilizotų tautų opimijos reikšėjas užtaria lietuvių ir pasmerkia lietuvių skriaudėjus.

The Boston Herald ne kartą yra taręs malonų lietuviams žodį. Sitais lietuviams visai netikėtai prabilo apie lenkus ir lietuvių birželio 12, š. m. Tos dienos laidoje The Boston Herald turi editorialą antraščių Poland and Her Generals. Rašo apie tai, kaip Lenkija apteikė savo generolus nauju Lenkijos Atsteigimo Ordenu. Tarpė gavusių tuos ordenus yra Pilsudskis, Paderewski, Ponikowski, Milleris ir Żeligowski. Tai tas įtakingas laikraštis rašo, kad Lenkija suteikdama razbaininkų Żeligowskiui ordoną sujudo savo baltaujančių erelių ir suteršė naujai steigtą ordoną. The Boston Herald parašęs, kad kiti Lenkijos veikėjai užpelnė tai gavo ordenus, apie Żeligowski'į taip rašo:

"Żeligowski is notorious for an adventure of another description, in which no glory was won by him or his government. How did he observe the armistice concluded between Poland and Lithuania in October, 1920, at the instance of the League of Nations? It drew a line betwixt the two countries leaving Vilna on the Lithuanian side, yet before a week was out he marched across that line with a regular Polish army corps into Lithuania; and took possession of Vilna. It was a gross breach of faith, blackening the white eagle. Nobody believed that the Polish general would have dared to act so dishonorably without orders from Warsaw."

"Britain and France demonstrated with the Polish government. It eagerly denied responsibility, declaring that Żeligowski had acted of his own accord with his own army corps, and that he was a rebel not amenable to the government's authority. But the government did not send a couple of loyal corps to bring him back and court-martial him. It did not order the restoration of Vilna to Lithuania, but is still the holder of the plunder. The Polish press has gloried in Żeligowski's exploit. And now the Polish government bestows on him, along with three for-

L. D. S. PRAEITIS VARGAI

Visokia idėja šiandien plinta labiausiai per spaudą. Taip pat ir kooperacijos idėjai išplatinti reikia spausdinto žodžio pagelbos.

Mūsų išeivijos istorija, tu rės tarti pripažinimo ir padėkos žodelį mūsų "Darbininkui", kad jisai pirmas svetingai pravėrė savo skiltis kooperacijos klausimui. Jei nuo pat pradžių mūsų L. D. S. gyvavimo būtų susispietę Bostone susipratusių kooperatorių idėjininkų stiprūs būrelis, šiandien mes būtume visai kitaip stovėję. Būtinai gal apsisaugoję nuo apetito mūsų pirmųjų kapitalistų, būtume išauginę stiprų kooperacijos judėjimą mūsų išeivijoje ir garbingai atsistoję pirmose eilėse tarpe ateivių tautų; o ir pats mūsų "Darbininkas" mažiau gal finansinių vargų būtų turėjęs.

Bet atsitiko kitaip; pirmieji mūsų kooperatoriai (labai nedaug jų tebuvo) arba išvažiavo, arba davėsi pasivilioti korporacijų idėjai, pasidavę greito praturtėjimo pagundai. "Darbininkas" įsisteigęs su mažučiu kapitalu iš suskolinų pinigų, negalėjo tinkamai išvystyti veikimo ir stipriai finansiniai atsistoti. Netrukus atėjo bendrovių gadyne, o su ja ir "Darbininko" laikinioji vergija korporacijų idėjai, kuri tęsėsi beveik per 4 metus iki 1922-ųjų metų seimo. Kai buvo parduvinėjami bonai, tada "Darbininko" sparnai jau buvo parįstę, jo dvasia supančiuota ypač vienos iš didesniųjų mūsų bendrovių. Buvo ir kitų vidujų priežasčių "Darbininko" finansinių vargų. Atsitiko taip, kad nors ir buvo "Darbininko" būny parduota už keliolika tūkstančių, tačiau tas naujas didelis kapitalas ne tik nepastatė "Darbininko" ant kojų, bet dar labiau jį įmukdė. Šiandien, tiesa, mūsų "Darbininkas" jau atsilaiko. Yra viltis geresės ateities. Bet ir šiandien dar vis prisieina ranka atkūti ubagauti pagelbos — au-ty. Tigi joms net bloga ubagavimo paproti.

Prašėme seniau, kad atsiadėtų savo paskolų tie, kurių pinigais "Darbininkas" uždėjome.

Prašėme vėliau, kad būtų savininkai atsiadėtų nuošimčių, kuriuos reguliariai kas metai mokėti būvo neapsimė.

Vėliau net ėmėme prašyti, kad ir bonus padovanotų. Del nuošimčių už bonus rėmų sykį buvę padarytas at valdybos nutarimas, kad tik tiems nuošimčius mokėsi, kurie jį prašys; o kurie nieko nesakys, tylos — tai neuokėti ir laukti, kas bus. Ir neįstojau, kad iki to priejo; laikai buvo sunkūs.

bedarbės, o "Darbininkas" nei kojų stiprų, nei dvasios nebebuvo turėjęs. Tokiu būdu apie \$1350.00 dar ir šiandien esą neišmokėtų nuošimčių už bonus. Dauge- lis žmonių, tikram reikalui ištikus, prašė gražinti pinigų, indėtus į bonus, L. D. S. negalėjo to padaryti, nors ir buvo žadėjusi. Iš to buvo daug rūgijimų.

Štai, pavyzdžiui vienas iš tų bonų savininkų (F. D.) šio straipsnio rašytojui taip "maloniai" iškalbinėja: "Gerbiamas Darbininko Sąjungos vadovai, aš klausiu jūsų, ar jūs esate dvasiškai vadovai ir ar jūs atliekate savo priedermę kaip reikiant. Jūs sutveriat visokias sąjungas ir perkat namus už svetimus pinigus ir pridat 5-ą nuošimtį, o kaip pagauzat pinigų ir savo praeitį negalite, tai kaip Jūs došius Jūsų Kristų pardavę, taip jūs parduodat savo dšią ir kšną už žmonių centus. Jau 4-ti metai kaip esu pirkęs tos sąjungos bonų už 50 dolerių, o gavau nuošimčių iš viso tik 1 dol. ir 25c..."

Užklaustas platesnių paaiškinimų taip rašo:

"1921 m. aš gavau laišką nuo komisijos, o tame laiške buvo prašoma atsiadėti nuošimčių. Aš apsvairstęs, kad tai yra geru daiktu del sąjungos keli dolerių, bet visų nuošimčių dovanoti nenorėjau. Aš parašiau laišką ir prašiau kad man prisijustų plunksna už 1 dol. ir 50 centų, o 1 doleris tegu lieka del sąjungos. Laukiau prisijuntimo per 3 mėnesius. Po trijų mėnesių atsiuntė man plunksną ir postkartę, ant kurios parašyta, kad plunksna kainuoja doleris 50 centų, o nuošimčių 1 dol. 25c. Ir reikavo iš manęs 25c. Aš parašiau laišką ir indėjau stampų už 26 centus ir klausiau, del ko man priguli \$1.25, o ne \$2.50. Rodos kad mano laiška kas nunešė ir peklė. Jokio atsakymo negavau per visą tą laiką nuo 1921-ųjų metų. Aš per tuos 3 metus apie 50 laiškų rašiau... bet atsakymo negavau... O Tamsa! rašai, kad tie, kurie valdė tuos žmonių centus yra geri sutvėrimai. Jeigu jie visi geri, tai kodėl jie susuko. Ar aš koks kvailas, ar šuo, kad mane erzintų..."

Skandūs tai žodžiai... bet ar-gi jie nėra teisingi? Kas išdrįs akmenį mesti į tą darbininką už jo šiurkštumą? Gerai apsisvarstęs nutariau siųsti jo žodžius ir "Darbininką", kaip pamoką visiems, kaip reikia skaityties su žmogaus siela. Kaip anas F. D. taip lygiai gal jaučias daugelis tų, su kuriais mes turėjome reikalų. Mes su jais pasielgėme tikrai kapitalistai. Mes daug jiems žadėjome, išgavome iš jų pinigų, o paskutinėmėme reikalą nei į jų laiškus atsakynėti. Sakau mes, nes nors aš ir toli buvau nuo tų bonų — tačiau dalį atsakomybės turįjį pa-nešti ir aš.

Kokia iš to visa išeitis, pakalbėsime kitame straipsnyje.

Uosis

DAUG ŽMONIŲ LIKO BE PASTOGES.

ČIŽAUSKAI--LIETUVIŲ MUZIKOS PIJONIERIAI IŠEIVIJOJE

Noriu tarti keletą pripažinimo ir pagarbos žodelių mūsų muzikams Marijonai Čižauskieni ir Jonui Čižauskui — ne delto, kad juos išskėlus augščiau kitų mūsų muzikų. Čia pat turėčiau pridurti Joną brolį, kun Juoza Čižauską, su kuriuo jie pulkų "trio" sudaro. Reikėtų ne žemiau pastatyti ir p. Aleksio nuopelnus, ir Pocių, ir dar kai kurių kitų, bet šį kartą man rūpi ypatingai pabrėžti nuopelnus Marijonos ir Jono Čižauskų, kurie sutartinai veikia vienoje didžiulėje mūsų kolonijoje, Baltimorėje. Neseniai jie vaizdžiai parodė savo darbuotės vaisius.

p. Marijona Čižauskienė — sopranas — solistė, įsteigė Baltimorėje giedojimo mokyklą, kurią šiemet lankė 16 mergaičių. Visos jaunutės — nuo 15 iki 18 metų, daugiausiai augštosios mokyklos mokinės, lietuvių darbininkų dukterys. Savo koncerte, laikytame 6 gegužės, mokykla netikėtai pareiškė keletą tikrai garbių ir stiprų talentų. Jų garsininkės jaunutės nepilnai dar suaugusios mergaitės. Joms beaugant augs jų balsai, brės jų talentas; nemudils jį saisi ir neprazūs, nes jį auklės priitrusi ir atsidavusi mokytoja. Rūpėtų man labai dvi-tris mergaites išvardyti, bet susilaikau, kad joms pačioms galvėlės neapvaidytų, — nes dar daug darbo ir jos turi pridėti — ir kad kitoms drąsos neatėmus.

p. Joną Čižauską žinojome, kaip baritoną-solistą, kaip nesulyginamą choro vedėją, kaip gabų vargonų valdytoją (turi kur pasirodyti, grieždamas ant didžiųjų vargonų visame Baltimorės mieste. Jie kainavę \$17,000.00). Ir be to dar turi stiprų dailės mecenatą asmenyje savo klebono kun. J. Liet. Toliau p. Čižausko gabumai ir energija surado dar vieną darbo dirvą. Neseniai jisai suorganizavo pirmąjį mūsų išeivijos lietuvių Simfonijos Orkestrą. Birželio 4 d. šv. Alfonso svetainėje, Baltimorėje, tasai orkestras davė pirmą koncertą. Išpildė keletą lietuviškų muzikalių reikalų, o taip pat ir keletą sunkesnių klasiškų veikalų, tarp tautinių žmonių. Išpildė, gali sakyti, tikrai gerai.

Orkestras susideda iš viso iš 26 muzikantų: 20 smuikų, 1 korneto, 1 trombono, 1 klarneto, 1 fleito, 1 kontrabaso ir 1 fortepiono.

Kasgi tie orkestro nariai, muzikantai? Vėlgi jauai vaikų, daugiausia augstųjų mokyklų ir kolegijų mokiniai, švietis, gudrūs, gabūs — gražiausias ir daug žadančios pajėgos. Ir čia pratyškio skaidriai keletas neabejotinų talentų. P. M. pijunistas 18 m. nuo mažų dienų pijanų beskanbinant. Kol mažas buvęs, reikdavo kartais diržo, kad privaryti prie pijanų; gi dabar jau nebevaloma esą nuo jo nuvaryti. Kasdien sėdis

prie jo po keletą valandų. Paprasto darbininko sūnus. Technika taip jau tobulai išmokinėta, kad galėtų vienas gražius koncertus duoti. Brestant atsirad daugiau gilaus jausmo, platesnės ir galingesnės tvybės; ir netolimoje ateityje, jei viskas eis tvarkingai, turėsime iš jo lietuvišką Paderewski, Arba vėl J. V. — 16-os metų vaikas, tėvo mechaniko inžinieriaus kiek ant smulko griežti pamokintas, be jokio profesoriaus pagelbos surado, kad jo smuikas jam kalba, kad pasako, kad jisai jaučia ir trokšta. Jei tas vyriukas neduos savo tikram talentui užmigti, susilauksime ir iš jo garsenybės.

Tautinės garsenybės tik taip ir išdygsta, kad jų talentą reikia surasti ir pažadinti jautnatvėje, kad pasuktų duoti jam galimybes išaugti ir stiprėti. Toliemoje Baltimorėje atsiradė lietuviškų talentų suradimo ir auklėjimo įstaiga. Ją gali vėsti tik talentingi žmonės. Tokie yra Čižauskai. Garbė jiems. Valio lietuvių muzikos pijonieriai.

Bet kai-kam priguli dar garsesnis valio. Tai visų pirma mūsų tautos genijui. Per amžius slopinta tautos dvasia, judosiškų brolis migdyta, šiaurės vėjų šaldyta, — nežuvos, o tik laukė patogios progos apsiireikšti.

Laukė laisvės, šilumos, gyvybės. Svečioje Amerikoje mūsų tautos dvasia surado sau patogų aplinkybių apsiireikšti ir išbujoti. Ir, rodos, nebe taip gaila tų mūsų jaunųjų, jeigu jie, ar jų laikai ilgai nusiūsi susilies su didžiąja Amerikos tauta. Jie įneš gražų krautį, ne vien Amerikos tautai, bet visai žmonių; jie duos savo tautos dvasios žiedus, duos vardą lietuvišką. Mūsų brolių darbininkų stubose gimė ne vienas Caruso, ne vienas Paderewski, ar Misha Elman. Tėveliai nepasigaili jam mokslo, susiranda savų gabumus ir atsidavę talentu vystytojas — ir mes, lietuviai, žengiamie kultūringų tautų skaičių. Dar vakar baudžiavininkai, šiandien jau besivejantieji paprastas kultūringasias tautas, jie rytoj gal jas šiuo tuo ir pralenkiantieji. Valio galilingoji lietuvių tautos dvasia, valio jos genijus!

Gi antras dar labiau širdingas valio priklauso mūsų broliams darbininkams, tiems kurie su smuiku vargu gramdamies, nesigaili teliu paskutinių lėšų savo vaikų lavinimui moksle ir dailėje. Patys mokslo neragavę, jie nujaudė ir suprantą jo vertę. Jie su tikrai lietuviška ištverme kelia savo šeimynos gerbavį ir savo tautai vardą pelno. Ne tik vaikams geresnį gyvenimą, bet ir savo senatvei džiaugsmą ir ramumą jie tuo gamina.

Tai gi valio mūsų dideji pasišventėliai, tėvai darbininkai!

BLAIVININKAI, RUOSKIMES I SEIMAI

Nors Pilmieji Blaivininkai turi savo organą ir jame savus reikalus gvildena, tačiau nebus pro šalį rašyti apie Blaivininkus ir jų reikalus ir "Darbininke."

Šių metų Blaivininkų Seimas atsibūs Waterbury, Centro valdyba ir apskričio susivaižavimas Waterbury nuizūrėjo tinkamaisiu. Ger. kun. klebonas Valantiejus uoliai Blaivininkus kviečia ten susivaižuoti. Išrodo kad seimas bus šaunų-šauniais.

Seimo dienos yra 7-ta ir 8-ta rugpjūčio. Blaivininkų kuopoms ir pavieniams blaivininkams ir jų prieteliaus reikėtų kuovuliais dirbti iki seimui. Dirbti, rašyti, galvoti! Nes mums reikia gerų darbų ir plėnų.

Ką šimet seime svarstysime? Ir vėl kaip negerti? Ir vėl kaip kitus nuo gėrimo sulaukyti? Taip. Tas tai yra blaivininkų auksinis sielis.

Pasekmės mūsų užsibriežime remiasi gi ant įrankių ir būdų. Mes ėmėme kaip gerą įrankį literatūrą, prakalbas, vakarus, išvažiavimus, seimus. Bet išėjus literatūrą, kiti visi įrankiai yra tik sujudinimo įrankiai — ūpo sujudinimo įrankiai — ūpo sujudinimui. Nors prakalbos, kad geros, ir galima su literatūra gera priskaityti prie įrankio lavinančio ir auklėjančio. Tų dviejų mums reikia bet prie jų reikia sistemos, būdų tinkamų.

Vieną gerą aplinkybę primena mums Lietuvos Blaivininkai. Ir šie mūsų broliai tvėrė skyrius, rašė, kalbėjo, mokino, agitavo ir tt. Dabar jie atrašo laišką į mūsų Blaivininkų Susivaižavimą per gerb. Dr. kun. J. Navicką su prašymu kuri mes remsimė ir iš jo dar pasimokyšime.

Gerb. Kan. Kun. Juozas Stakauskas rašo gegužio 4 d. 1923, gerb. kun. J. Navickui, D. D. laišką padėkdamas daktarui už parinkimą aukų vienoj kitoj vietoj, prašydamas jo ir daugiau parinkti ir norėdamas dar Amerikos Blaivininkai paskolinti Lietuvos Blaivybei pinigų. Gerb. Kan. rašo:

"Blaivybės" Centro Valdyba, reikšdama širdingą padėką už atkas, prašo pamstą: 1) gauti aukų iš pavienių skyrių kas mėnuo apie \$30, už kuriuos būtų galima palaikyti veikėją ir teligintų pilnai atsidavusių blaivybės reikalam; kuris rašydamas straipsnius ir darydamas paskaitas ir nuolat judintų mūsų sustingusią visuomenę... 2) Ar negalėtų Centro Valdyba gauti paskolą Amerikos Draugijose apie \$2,000.00 už 8-12%, užbaigimui Lietuvos Namių remonto. 3) Prašome gauti daugiasu prenumeratorių "Sargybai" ir teiktis prisijusti iš kalno po 1 dolerį."

Gerb. Blaivybės pirmininkas taip gi pamini kad namuose būt galima užlaikyti ir Blaivybės Centro Biuras. Mes amerikiečiai be abejojimo paremsime savo išgalę "Blaivybės" Draugija

Lietuvoje. Apie tai pasitarime sekančiame seime. Bet leikeljė iš Lietuvos Blaivininkų mes imkime tuojau.

Lietuvos Blaivininkai stato savus namus kurių naudojimas padės sparčiau vartoti blaivybės darbą. Jie prašo mūsų pinigų kad tinkamai tuos "Blaivybės" namus atremontavus. Mes gi remkime Blaivininkus Lietuvoje. Būj pasimokinę iš jų steigkime Blaivininkų namus, kur galima Amerikoje. Kur nėra galima savų namų įsistiegti, ten steigkime bent Blaivininkų kambarėlį, ar sankrovą. Savas kampelis padaro tinkamą aplinkybę darbuotis blaivybės dirvoj.

Tai gi sekančiame Blaivininkų Seime, Waterbury, Conn. turėsime apkalbėti apie sušelpimą "Blaivybės" Draugijos Lietuvoje ir apie steigimą savų namų čia Amerikoje.

Blav. Centro Pirm.

L. D. S. KUOPŲ DOMEI

Artinasi 26 ir 27 d. birželio. Tose dienose įvyks mūsų brangios organizacijos L. D. S. seimas. Prie tų dienų rengkimes visi ir visos L. D. S. kuopos. Siųskim savo veikėjus į seimą, parūpinami jiems kogeriausiu įnešimų pagerinimui L. D. S. Tose dienose seimas išduos raportą iš savo metų veikimo ir užsibrieš veikimą ateinančiais metais.

Broliai ir sesutės darbininkai ir darbininkės, kuri neprisiklausot prie L. D. S. atsiminkim kad mes turim eiti į vienybę ir stoti petis petį, kad atremus visus su vor priešus kaip bedievybi taip ir iš ekonomines pusė

Tik tada mes galėsime veikti daugias pagerinimui savo būvio, kada pas pas mus lietuvių brolius sužibės broliška krikščioniška meilė, kada pamesim vaidus, barmius ir prasivardžiavimus. Juk mes esame visi vienos motinos Lietuvos sūnūs ir dukterys. visi vienoje katalikiškoje bažnyčioje krikštyti ir mokyti šv. tikėjimo. Tik į šią laisvės šalį galim atvažiavome iš vienos pusės slegia mus vargas ir išnaudojimas iš kapitalistinės sistemos, o iš antros gi pusės visokios rūšies darbininkų užtardėjai vedė į geresnę darbininkų ateitį, į laimę, boviną mus savo gražius žodeliais ir džiugino dideliais daviniais, bet nieko gero jie mums nedavė.

Daugeliui iš mūsų brolių ir sesučių atėmė tikybą, dorą, artimo ir tėvyinės meilę. Išvedė nutimus iš krikščioniško darbininkiško kelio, kėlio, nuvedė žydų keliais, kad su jų pagalba mumis išnaudotų. Gana mums klajoti jų keliais, laikus susiprasti ir stoti į krikščionių darbininkų eiles, į LDS, nes tik L. D. S. veda mus prie geresnės darbininkų ateities, prie laimės, apšvietos ir geresnių darbo sąlygų.

P. Gumbalevičius.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

SPRINGFIELD, ILL.

Aną sekmadienį vietinės parapišvėtinės, Vyčių 48-tos kuopos jaunamėčių skyrius po vad. muziką Aleksio sulosė "Guminiai Batai", "Mokysioje", ir "Žydas ir Dėklas." Geriausiai savo rolyvą atliko: F. Mankaitė, M. Lapiuskaitė, P. Stanslovas, M. Marčionaitė, A. Stanslovas ir F. Marčionaitė. Kiti lošė ydutiškai. Vakaras visapusiškai pavyko.

Birželio 3 d. Vyčiai surengė "Sątakos" vakarėlį. Šeiminkavė Stasys Brazaitis, Jūlytė Sapekaitė ir Frančiška Mankaitė. Laidas praleista maloniai ir pavydingai.

Mūsų Baseballininkai, po vadovystės Juozo Milečio ir Antano Repšio kas savaitę su įvairiais "tymais" žaidžia ir neretai amerikonomis "šinus apdaužę" grįžta linksmi namučių link. Su nekantrumu jie laukia seimo, kur turės progą savo gabumus, atvykusiems delegatams užreprezentuoti. Jaunamėčių "tymas" po vad. Bakūno ir Urbanskio irgi nuolatai lavinasi.

Tennis ratielis vadovaujant Viktorui Alstūniui ir Elenai Bucevičiutei "raketais" tik mosuoja ir beveik kas dieną savo "geimio" šakoje praktikuojasi.

Skaitlingas Vyčių koras vad. muzikui Aleksui Seimui ruošia gražų muzikalią sceną veiklą.

Iš pus-oficialių versmų sužinota, kad Vyčių Vajaus ofensyvoje mūsų kuopa Centro dvykalo mėjo. Iš to malonaus nuotikio visi vietiniai darbuotojai labai džiaugiasi ir didžiuojasi.

Birželio 17 d. 10 val. ryte vietinė lietuvių bažnyčioje įvyks pirmas iškilmingas mišios gerb. kun. S. O. Junkerio. Visos vietinės draugystės prie tos iškilmės uoliai ruošiasi. Po pamaldų Lealand Hotel įvyks iškilmingi pietūs. Vakarienis atsis bus solenizanto brolį Petrą Stūbį. Vakare Vyčių kuopa savo uoliam nariui kun. S. O. Junkeriui rengia su labai įdomiu programą pūgavimo vakarą.

Mūsų jaunimas su nekantrumu laukia oficialio L. Vyčių XI-to Seimo paskelbimo: "Oh Boy!" Seimo rengimo komisija sako, kad seimas bus iškilmingas, interesingas ir imponuojantis, kokio nebūta organizacijos istorijoje.

Birželio 24 d. rengiama pirmas šia vasarą piknikas. Bus įvairių žaidimų, dainų, lenktynių ir kitokių įvairumų. Pelnas skiriamas Vyčių Seimo reikalam.

Vytė.

ALBANY, N. Y.

Didžiausias iškilmingas parodavimas gatvėmis ir padėjimas Lietuvos vėlavos New Yorko valstijos sostinėje Albany, N. Y. buvo gegužės 30 d. 1923. Apie 9-tą val. iš ryto pradėjo lietuvių minios rinktis pas lietuvišką bažnyčią iš visų aplinkinių. 11 val. prasidėjo iškilmingos šv. mišios, kurias atliko vietinis klebonas kun. K. F. Satkus už žuvusius lietuvius kar laukuose už nepriklausimą Lietuvai ir pasakė tai žiemai pritaikant pamokslą "Mėlis už Numirusius." Laikė šv. mišių ir pamokslą visi atvykęsiai dalyvavo bažnyčioje ir piderančiai Dievui garbę davė. 2 val. užtraukus trims grūsimingiems benams pradėjo tiesis didžiausias eilės išėjusiųjų drangvė. Ženklinis, nešdamas rankose Lietuvos vėlavę ir antrą. Šv. Valsčių. 4-jos didžios Lietuvos vėlavos buvo neštos ir dvi šv. Valsčių apsirėngusių mergaičių ir moterų tautiška rūbais, maži vaikai ir mergaitės tepti sudavė didį būrį ir grūžiai atrodė: išsitiesus eilės parodavimui 3-ys benai neperstojo griežti, šaukti viso miesto žmones ant gatvių ir daug vietų. Žmonės stovėdami ant gatvių ir žiūrėdami per langus iš namų plojo rankomis, išvydę nepaprastai parodojančius, atvykus prie Apšvietos namo (State Education

Building) ant viršutinių trepių pastatė didis būrys miesto politikų sveikintųjų su New Yorko universiteto prižiūrėtoju prof. apšvietos A. J. Smith, kuris buvo įgaliotas New Yorko valstijos paimti iš lietuvių rankų lietuvišką vėlavą. Prieš paimdamas vėlavą, pasakė gražią prakalbą. Nors pats nekatalikiškos tikybos, bet jo prakalba pasirodė pamatu tikybinių tiesų. Jis sakė: žmogus žmogui liuosybę negali duoti, tik tai vienas Dievas; kaimyniškos Lietuvių tautos nenorėjusios jai pripažinti laisvės, bet vienas Dievas, kuris viską valdo davęs laisvę ir nepriklausomybę, štai tiems žmonėms lietuviams, iš kurių variklyje aš esmi įgaliotas New Yorko

Valstijos, paimti tautišką vėlavą ir pataikinti tarp visų tautų vėlavų šitame mieste Albany, N. Y. Dar sakė, jūs ateiviai šiandien esate geriausias budavotojas Amerikos, dirbdami kartu su muris, budavojate sau namus ir įsigijate nuosavybę. Kalba traukė 15 minučių su didžiuliu prielankumu lietuviams. Antras kalbėjo Mr. J. G. Dunne, miesto majoro įgaliotas pasveikinti Lietuvos nepriklausimą tautą. Jis išgyvė lietuvių pasisveikintą už iškovotą sau tiesas asvo tėvynei. Sakė: Aš džiaugiuos iš to ir tūri rilti, kad lietuvių šv. Valsčioje ir Lietuvoje veiks šviesos su muris ir bus mūsų draugiška valstybė.

Po šios prakalbos buvo paduota Lietuvos vėlavą iš rankų Jurgio Bubino ir rankas Mr. A. J. Smith pridėdamas savo ranką kun. Satkui. Iš čion eilės stoja aplink visą Capitolium ir benai užgrižta Amerikonišką himną ir po to lietuvių benas iš Amsterdam, N. Y. užgrižta Lietuvos himną ir užbaigus tai, eilės išsitiesė į State St. ir žengė į Washington Park į visą gražiausią vietą ir po aukščiausiai išlapanusį medžių kame sustos žmonėms ir riltin pasakė gražią patrijotišką prakalbą, labiau kad lenkai apleistų Vilnių kun. kleb. P. Bačkauškas iš Scheectady, N. Y. Kalbėtojai klausytojai atsimokėjo gausiu dely plojimu.

Vietinis kun. kleb. K. F. Satkus išreikšė alyū-kalboje gilią padėkos žodžius New Yorko valstijos valdžiai ir miesto Albany, N. Y. už suteiktą jiems paveldingą padėti lietuvišką vėlavą tarp visų tautų vėlavų Apšvietos Name, sostapilyje Albany, N. Y. Po to buvo nuimti parodos paveikslai, kurie bus prisijusti ir lietuviškus laikraščius. Iš parko visa paroda gražiausioje tvarkoje sugrįžo pas lietuvių bažnyčią ir užėi iki vėlavos; tos dienos ir jomarko pelnas buvo skiriamas lietuvių bažnyčiai; už ką vietinis kun. klebonas yra visiems dalyvavusiems dėkingas. Su mielu noru, didžiausią prielankumą parodė lietuvių Scheectady, N. Y., atsiėdami savo gerb. kun. kleb. P. Bačkaušką kaip kalbėtoją ir nusamdant lietuvių beną iš Amsterdam, N. Y., kuris davė išgirsti sveikintuosius pirmą kartą Lietuvos himną Albany, N. Y. Tėpogi Mr. Max lietuvis iš Scheectady, N. Y. daug prisidėjo prie dienos tvarkos gražioje uniformoje, perstatydamas kalbėtojus angliu lietuvių kalboje. Lietuviai iš Troy ir Waervliet, N. Y. turėjo savo didelį beną ir didis ir mažas parodavo. Iš Mechanville, N. Y. grūžiai atrodė Didžiojo Kunigaitišio Vytauto drangvė. Net ir iš Waterbury, Conn. bizonierius poms Domoka su kitais iškilmingai dalyvavo ir didžios minios nepažįstamų lietuvių su didžiuliu pasidomėjimu dalyvavo, vieni saukė matę pažįstamų iš Brooklyn, N. Y., kiti iš Didžiojo New Yorko. Ik 2,000 buvo eilės parodoje ir išspūsti automobilai vežiuvo.

Prie surengimo, iškilmės ir gamimo: lošis pasidarbavo vietinis kun. klebonas K. P. Satkus ir Justinas Salskis, užkvietimo teig posgi vietinis klebonas ir Vincas Augustinaitis. Vadai parodė Apšvietos namo (State Education

Apol. Jakaitis ir Apol. Rehius.

Regimo komitetas: Stanislovas Matulaitis, Mateušas Urbonas ir Jonas Riekis ir daugelis kitų buvo prisidėjusių savo darbu. Todel varden Albany, N. Y. lietuvių ir šv. Jurgio bažnyčios tūri mano širdingos padėkos žodį kiekvienam dalyvavusiam iškilmėje.

Kun. Kleb. K. P. Satkus.

ORANGE, MASS.

Niekad nėra buvę apie mūsų miestelį parašyta žinučių "Darbininke." Nedaug lietuvių čia tėra, tai nelabai kas yra ir nauja. Gražus mūsų miestelis. Lietuvių yra apie 25 šeimos ir gerai višis dirba ir kone visi turi savas stabas ir daržus. Dirbtuvių yra keletas. Viena didelė dirbtuvių siuvamų mašinų. Vadinasi New Home. Toji dabar gerai eina. Pas mus žmonės visi katalikai, dažnai važiuoja į Athol lietuvių bažnyčią.

Čia yra ariščių bažnytelė. Yra toks senutis kunigas, tai pamaldos būna striukos, niekad nebūna giedotinių mišių. Tai labai greit pabaigia — per pusę valandos ir paleidžia. Gegužės pamaldas laikyti suėdavom pas Antaną Si-ranaitį.

Pas mus bizonierium yra vienas lietuvis. Jis turi vieną valgomųjų daiktų krautuvę. Jis yra Povilas Satus. Tai kone visi lietuvi čia pas savo, tautos šėninką pirkti. Dar vienas lietuvis turi farmą ir jis visiems lietuviams atveža pieną. Tai Juozapas Jachionis.

Birželio 7 d. buvo didelis griausmas ir trenkė Jokūbo Barakauškas stogas ir po visus kambarius išsiskriejo, ale neuzdėgė, o žmonų nebuvo tą sykį stubeje, tik moteris Barakaušienė į jį pargriuvo, ale vėl atsitaikė. Insurance apžiūrėjo, gaus apmokėti už padarytus nuostolius.

J. C.

PHILADELPHIA, PA.

Padėka šv. Kaz. Draugijai Kaune ir nariai patenkinti knygomis.

Išskaidius iš laikraščių kitų šv. Kazimiero Drjos Kaime skyrty pareikšimus iš gautų knygų, ilgiaus ir aš negaliu užlyti nepareikšus, viešai mūsų skyrty narių ir savo patenkintus. Visi nariai gavę knygų iš šv. Kaz. Drjos Kaime stebisi, nestikėjo gauti tokią daugybę knygų, kurias perkant būtų vertės \$5.00 jei nedaugiau ir dar labiausia darbšti šv. Kaz. Drjos valdyba atsiuntė ne bet kokių knygų, bet labai reikalingų ir naudingų knygų, iš to esame visiškai patenkinti ir tapę nariais tos draugijos nesigailime. Šiuoni reikiame džiaugsmo ir širdingaus dėkingumo Jausmus šv. Kaz. Kauno draugijai.

Linkiu labiausia kiekvienam prisirašyti prie tos draugijos už amžiną narį, tik \$35.00. Tais pinigais labai paremsime katalikų spaudą, o sau šimteriopai naudos sėmsime ir daugiau apturėsime kaip šv. Kaz. Drja naudodamos iš to pinigų. Prisirašę, užtikrina kad nesigailosite, tą lūdiu kiti nariai, kurie jau prisirašė. Susirinkimas tos draugijos pusemetinis įvyks birželio 17 d. sekmadienį, tuojus po sumos šv. Kaz. parapijos sveikintose. Maloniai prašau visų narių atsilankyti ir naujų narių atsivesti prisirašyti.

Šv. Kaz. Drjos Kauno skyrtyaus raštininke

O. Ungurius.

Viešas adū!

Philadelphia, Pa. prieš tūlį laiką gerb. kun. P. Kasčiukas įstovė skyrty švento Kazimiero spandos draugijos. Ir, ir, ir laikui atėjus, aš gavęs knygas man paskirtas, taip jomis esu užgandų. Jūs, ir džiaugiuos, kad nebeįleđamas susiturti, tą džiaugiuos manio niekpači pliciai paskleidžiū — taryk kosidindingai adū taip įkurtus tos draugijos, labai gerbiuomam praeitū Aleksandrui Dambrauskui — Adomui Jakščiui, kaip ir tos draugijos generalbūnui Joliotiūnui, gerb. kun. Petrui Kasčiukui ir visiems, kas žioki,

ar tokiu būdu, pavyzdžiui, kaip kad Ona Ungurius, labai voli vietinę veiklą, prisidėjo ir prisidėda prie stiprėjimo tos garbingos draugijos. Ir...

— Ir nors aš ne poeta, Muzę negarbinu... Tarp dainių man ne vieta... Vienok ritmu tūri...

Tariu adū širdingai Kasčiukui Kunigui Už jo veikmę naudingą Mūs lietuvių labui. Ačiū! už tą, kad spaudą Naudingą platina; Kurios vertė ir nauda Kiekviena suprantu. Ačiū! Valio! lai sekamba Del garbaus Dambrausko Kur's kūrė tą draugiją Švento Kazimiero. Ir adū Unguriutei, Vietiniai veikėjai — Tai triuso mūs' bitutei, Kad veik' tarp mūs uoliai...

Kad daug narių draugijai Švento Kazimiero Prikalb' čia išelvių! Naujų — del jos: — Valio! Su augsta pagarba,

Antanas Poniškis,

Amž. Narys šv. Kazim. Dr-jos, 2824 Alter St., Philadelphia, Pa.

NEWARK, N. J.

Švinta padangė.

Po įvairių šmeiklių, tamsiai lūdnų debesų austa giedra saulutė ir leidžia savo jautrius spindulius ant Newarko užuodytos žemės. Per kelius metus padarytos žaidžios pradeda gyti. Organizatyvis kūnas grįžta į normales vėžes; sąnariuose gimsta naujo konsolidacija, gyvybė ir pasisveikimas. Daugelis Newarko žibintų ne tik dirba, bet tiesiog kankinasi dėl labo organizacijų; jie aukoja savo centus, nemiega per naktis — dirba de visu. Tai gyvieji žmonės, verti didžiausios pagarbos.

Nauja gyvybė vyčiuose.

Vyčiai jau buvo visai numaryti, stovėjo ant duobės kranto, ro-dėsi, kad tuoj puls ir nuskęs, bet būdami pilni tvirtos lietuviškos dvasios iškentėjo viską, patyrė daug; dabar grįžta plačiąjį vieškelį — stoji naujan gyvenimas su didesne energija ir visumėnais užjuojata. Visam jaunime ir tėvuose tekla kokia tai neapsakoma apuolė, reikišiai uvalizmas, noras stoti vienan ratan ir traukti "gyvenam tautai ir bažnyčiai."

Vyčiai rengia milžinišką iškilmę birželio 14 d., ketverge. Toje iškilmėje žada parodyti tą ko Newarkiečiai nėra matę nei girdėję. Kalbėtojai bus ekonomistas K. E. Paulionis ir juristas-studentas P. Daužvardis, iš Washington, D. C. Į prakalbas ir konversaciją žan-ga visiems veltui, o į šokių ne nariai turės keletą centų primokėti.

Nepraleiskite progos, bus labai svarbu, ypatingai jaunimui ir vaikų tėvams.

L. D. S. rugpjūtis.

Sąjungiečiai stebulius rodo, kelia darbininkų klausimą ir padangę; reikiška kokios tai neapsakytos brolybės ir pasisveikimo. Kiekvienas narys stengiasi sužinokliausiai dirbti dėl labo organizacijos, ypatingai rengimo seimo. Laikytame susirinkime, birželio 8 d. iš komisijos raportų pasirodė, kad seimo vakarams yra surengtas toks programos, kokio nei vietinis LDS seimas nėra turėjęs. Vienas komisijos narys išsitarė: "Jeigu per L. D. S. seimą birž. 26 ir 27 dd. dalyviai ir svečiai nebus patenkinti, tai mes pinigų grąžinsime."

Seiman išrinkta penki atstovai: kun. Ig. Kelmelis, studentas P. Daužvardis, D. Jamulionis, J. Zomaitis ir A. Kazlas.

Elektra susirinkimą nutarta laikyti sekmadienį, birželio 17 d. Giedr. Darbininkas.

Kanados valdžia valdo to krašto geležinkelius. Per du pastaruosius (1921 ir 1922) metus tie geležinkeliai nutostolį davė \$132,914,123.

SVEIKATOS DALYKAI

AKIŲ LIGA.

Ne vienokios jų yra daug? kai kurios pavojingos, gali li ne partarti-tuojau nors ir su maža liga kreiptis prie gydytojo.

Be to patartina:

(1) įkritis į akį kokiame kristui lieži neduoti, nes nuo nešvaraus liežuvio dažnai akis užsiteršia ir praputola;

(2) prausiantis atsidėjus

NEW BRITAIN, CONN.

LDS 36-tos kuopos mėnesinis ir prieš-sehminis susirinkimas įvyks 17 d. birželio, tuojaus po sumai šv. Andriejaus parapijos sveikintose. Šis susirinkimas bus svarbus tuomi kad bus renkami delegatai į seimą.

Rep.

Nuo pereinio rudenio Bostono dieceezijoje katalikų kunigų mirė 25. Gi ši pavasari šios dieceezijos šv. Jono seminarija baigs tik 18 seminariistų.

KUDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS.

STRAPSSIS XV.

Kudikio Drapanas.

Kudikio drapanas turi būti padarytas atsižvelgiant į šilumą ir patogumą. Reikalinga dažnas mainymas, ypatingai paty, idant kudikis būtų šviežias ir švarus. Kudikis aptojai apdėytas kad jo drapanas yra šiltas, bet ne persišildęs, kad kudikis nesušalų, jis pritaikytas; o jei ne — jo kojomis ir rankomis bus šalta, arba apmėtosios apie burną. Taig, apdėdam kudikį, vartokite savo paprastą sveiką protą, visados laikydamas mintyse tikslus, kuriuos reikia sekti: "butant, apsuojam nuo oro, ir palikimus vienodos temperatūros."

Drapanas tolygi turi būti ilusos, kad augantis kudikis turėtų užtektinai vietos vystytis ir krepuoti.

Pala.

Pala yra įkyriausia dalis kudikio drapanų. Jas turi pagaminti iš minkštos, lengvos sugėrimosios medžiagos; ir padėti pūv varijomai. Pala ir kitų drapanų niekada neperraikiu. Jis turi būti geras, kad kudikis galėtų judinti savo sąnarius. Žmonės metu jie turi būti iš minkšto, lengvo flanelo, arba panašios medžiagos, apneigę atitinkam su siūtu. Vasarą geriausia materija yra minkštas muslinas ir mėsotiniai kaili būti pūdikti atvėri aušalioje.

Turistinėli ir turistinėli kudikių reikalinga ypatingos dėmes ugniose tarp keurių ir šesiolikos. Jie reikiška minkšto, kuris ypatingai drėgnatlis. Jie reikiška minkšto, kuris padarys juos stiprius, vilius, ir nereikiška kovoti su ligomis. Tiesus šilumos valky, stiprui rekomenduojasi Borden's Eagle Pienas. Padėtytis iš moliškaiti sumaišyti pūdiklaus pientu ir geriausiu cukrum. Jis neperuotų kudikį greitai sureikšm ir išsugautų bet pūdikio ir sveiką ir stiprų. Tiesus yra didelis sutapimas priklauso, kad jį kudikiai tikimais subūdinti būty, nes tuhi jie geriau kavos su ligomis, ir yra įdėdami pūdikti kaili sveiku, neperuotų ir sveiku. Šilumos valkyms rekomenduojame duoti po du šaukštus Eagle Pieno, atimkite tris ketvirtadalius šalto uterinto vandens. Gali šitą sumaišytį įmesti atvėri pūdikui adū po pietų. Šilumos valky kad kaili labiau į mėsit su atvėri adū, vėlyti sunkioms, ar lin suplakti kailiui ir skausmams.

Skaityk šitose straipsniuose kas savaitė ir pasidėk pūdikui.

akis kasdien su miltu išsi-prausti;

(3) kiekvienam žmogui reikia atskiras rankluostis turėti;

(4) nesiskolinti svetimų nosinių skepetėlių;

(5) pirštais akis triuti;

(6) gyvenamuose kairuose nerūkyti.

Akiniai svarbu jeigu reikalas.

Dr. Lam

Borden's
IŠGARUODINTAS PIENAS
IŠGARUODINTAS PIENAS nekainuoja daugiau kaip kiti paprastos rūšies pienai, pienai, bet turi už savęs tyrumo, šviežumo ir gerumo garantiją, kurią Borden palaikė nuo 1857.

Vienas iš parankumų vartojant Bordeno Išgaruodintą Pieną yra, kad gali pietėti be skaidžių blyškųjų ir turėti vartojimui kada nori. Nesurūgus atlaiko blyškijoje, nepasaut kol kas oras.

Kepimo kur reikalingu smetona, virtokit nent-skiestą. Tokiu būdu turėsit garžius maistingus valgius pigu kaim.

Laikykite piens ant lėdo, jel atdarius Bordeno Išgaruodintą Pieną yra lengviau užliakomis negu paprastas piensas, bet visgi nebūna šviežus per ilgą laiką po atidarymą blyškijos.

Vartokit Bordeno Išgaruodintą Pieną vietoi brangios smetonos kaim. Yra geresnis negu piensas ir pigesnis negu smetona.

Del paprasto kepimo su pienu, atskieskit Bordeno Išgaruodintą Pieną lygiai dalytū vandens ir vartokit, kaip piens.

Jel norit dažniau kaip kept su Bordeno Išgaruodintu Pienu, išpildykite kuponą, paženklintą kokaš pamokas norit ir mes padėsim vis daly.

THE BORDEN CO.
Borden Bldg., New York

KUPONAS

Pinna - Mėsa
Kondės - Pastetos
Zuvės - Pajol
Sausai - Pajol
Saldus - Pajol

Vardas
Adresas
(Lithuanian)

PIRMINKAS — Vl. Petruskas,
8144 8th St. Tel. So. B. 8385—
VICE-PIRM. — J. Jarska,
440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — A. Janušonis,
1444 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — K. Štikla,
428 E. 8th St., So. Boston, Mass.
IEDININKAS — L. Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
TVARABARIS — P. Laučins,
393 P. Fifth St., So. Boston, Mass.
DRAUGIŲS anrašas teikale —
386 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugai savo susirinkimu laiko 2-
nesidien; kiekvieną mėnesį 1-mą v.
po pietų; parapijos atvečiai. 482
Seventh St., So. Boston, Mass.

SV. JONO NV. BL. FAELPINKAS
DRAUGYSTĖS VALDYBOS
ADRESAI.

PIRMINKAS — J. L. Petruskas,
252 Gold St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Karys Ambrozus,
492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Julius Sarickas,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
FIN. RASTININKAS — J. Svagdis,
171 W. 5th St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — A. Nudūnina,
885 E. Broadway, S. Boston, Mass.
MARSAKA — J. Kalvis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugai laiko susirinkimų 2-
nesidienai; kiekvieną mėnesį, 3-ą v.
po pietų š. Petro parapijos salė, #1
E. Seventh St., South Boston, Mass.

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasiūlymas dėl katalikų spaudos sustiprinimo bus malonėmis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinės indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vada, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Rajmo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRNA
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrubėję metams \$5.50
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 629.

Svarbus darbininkams išsprendimas Baisus miškų gaisrai

ŽINIOS IS LIETUVOS.

TRIBUNOLAS NETEISĖTAS.

Washington. — Augščiau-
sisys Suv. Valstijų Teismas
išnešė naują svarbų verdik-
tą. Pirmu sykiiu šitasai
Teismas turėjo dalyką su
garsioju Kansas valstijos
Industrialiu Tribunalu. Ta-
sai tribunolas buvo įsteigtas
rišti ginčams, kilusiems tarp
darbdavių ir darbininkų.
Tam tribunolui priešinosi
darbininkai.

Charles Wolff Paeking
kompnijos darbininkai
prieš du metu buvo pareika-
lavę algų pakėlimo. Kom-
panija atsisakė pildyti rei-
kalavimus. Tada darbinin-
kai kreipėsi į Industriali
Tribunolą. Šitasai Teismas
pripažino darbininkų rei-
kalavimus teisingais ir liepė
kompnijoms pakelti algas.
Pagal Industrialio Tribuno-
lo taisykles abi pusi turi pil-
dyti tribunolo verdiktą. Bet
šitame atsitikime kompani-
jos pasipriešino ir savo bylą
nunešė į Augšiausiąjį Suv.
Valstijų Teismą. Šitasai
Teismas išnešė savo verdik-
tą birželio 11 d. Pareiškė,
kad Kansas valstijos Tribu-
nolas neteisėtai pasielgė.

Šitasai verdiktas teisybė
išėjo prieš darbininkų rei-
kalavimą. Bet šiuo verdik-
tu kartu uždrožiama mirti-
nas smūgis ir darbininkų
nekenčiamam Industrialiam
Tribunolui.

MUSTYNĖS SOCIJALIS- TŲ SU KOMUNIS- TAIS.

Bilbao, Ispanija. — Lai-
ke rinkimų agitacijos socija-
listai ir komunistai susimu-
šė. Vienas socijalistas buvo
nušautas. Kitas socijalistas
buvo labai apšaudomas, bet
išliko sveikas.

LIETUVIAI DARBININKAI, ATMINKITE!

Kad "Darbininkas" jau parduoda Lietuvos pinigų—li-
tų perlaidas ir savo draugams darbininkams suteikia
patarnavimą. Tai gi visi tie, kurie norite, kad Jūsų
siunčiami Lietuvos pinigai patektų į Jūsų giminių ran-
kas, visuomet kreipkitės pas "DARBININKĄ," jisai
visuomet nuosirdžiai Jums ptaarnaus.
Darbininkai, atsiminkite kad "Darbininkas" yra Jūsų
DIDŽIAUSIAS DRAUGAS.
Siųsdami pinigus ar klausdami litų kainų visuomet adre-
suokite laiškus šiai:

"DARBININKAS,"
366 West Broadway, Boston 27, Mass

DŽIAUGIASI VERDIKTU.

Washington. — Amerikos
Darbo Federacijos prezi-
dentas Samuel Gompers pa-
sidžiaugė išgirdęs, kad Aug-
šiausiasis Teismas pripaži-
no Kansas Valstijos Indus-
triali Tribunalą neteisėtu.
Gompers sakė, kad nors šis
verdiktas reiškia nepripaži-
nimą pakeltų darbininkams
algų, bet kadangi kartu pa-
smaugiamas Industrialis
Tribunolas tai reikia pasi-
džiaugti. Gompers sako,
kad A. Darbo Federacija iš-
pat pradžios pareiškė, kad
Tribunolas eina prieš kon-
stituciją, nes įveda privers-
tiną darbą (baudžiavą).

Gompers sako, kas žin ar
gub. Allen, įsteigęs Tribu-
nolą, eity debatuoti su juo,
kaip anuomet kad da-
rė.

Dabartinis Kansas valsti-
jos gub. Davis ketina su-
šaukti legislatūrą, kuri pa-
naikintų Tribunalą.

PASIDAVE.

London. — Rusija paga-
lios visiškai nusileido Angli-
jai. Pasizadėjo atsižadėti
propagandą vesti prieš Angli-
ją ir teip-gi pasizadėjo at-
lyginti už padarytus nuosto-
lius. Už nužudytą kapito-
ną užmokės našlei \$50,000.
Kita Anglijos pilietė, kuri
buvo rusų kankinama gaus
atlyginimo \$15,000. Rusija
pasizada neklindyti žuklavi-
mui palei Murmanską. Ru-
sija neves propagandos In-
dijoje, Persijoje, Afganista-
ne ir atšauks savo propaga-
distus iš Persijos.

KILA PRIEŠ SUKILELIUS.

Paryžius. — Bulgarijoi
ūkinkinkai pradėjo steigti sa-
vatorių armiją kovai prieš
sukilelius pagriebusius val-
džią. Esą jau sudaryta ar-
mija iš 100,000 savanorių ir
jų sakičius didėja. Sukile-
liai, pagriebusieji valdžią,
teturi pasekėjų tik Sofijoje,
krašto sostinėje.

SUKILIMO PAVOJUS.

Muenster. — Kanceleris
Cuno labai liūdnei žiūrai į
Vokietijos ateitį. Jis sako,
kad Vokietijai gresia bolše-
vikiškas sukilimas. Jis ga-
lys prasidėti bile valandą,
kadangi Vokietijos masės y-
ra alkanos. Tai gali pama-
tyti kiekvienas, praleides
nors porą savaičių tarp dar-
bininkų. Todėl valdžia tuo
yra labai susidomėjusi.

"Mes pasiekėm galą. Jei-
gu Poincare mano, kad jis
gali išspausti daugiau krau-
jo, bet sunku yra susitarti
su Francija, kadangi ji
Berliną ir pačiam įsitikinti,"
sakė Cuno.

Kad pasiliuosavus nuo
Francijos militaristų jungo
Vokietija yra pasirengusi
užmokėti iki paskutinio ska-
tiko. bet sunku yra susitarti
su Francija, kadangi ji
atmeta Vokietijos pasiūly-
mus dar jų visai ne negavu-
si. Francijai rūpi ne kon-
tribucijų klausimo išriši-
mas, bet Vokietijos ekono-
minis smaikinimas. Ir jei-
gu pasaulis paliks Vokie-
tiją Francijos militarizmo
naguose, tai jokie Vokiet-
ijos pasiūlymai niekados ne-
sudarys pamato deryboms.

"Anglija išpėjo Franciją
dar prieš Ruhr okupaciją.
Francija norėjo įrodyti, kad
jos politika yra teisinga ir
delei to 60,000,000 vokiečių
turi kentėti," tvirtino Cuno.
Bet Ruhr gyventojai atsa-
kė pasiduoti pavergimui ir
jis todėl nemato kaip jie ga-
lėtų sustabdyti pasyvi prie-
šinimąsi kol pasilieka tame
distrikte francūzių durtuvai.

Kad atsikračius Francijos
negrų kareivių Vokietija
užmokėtų kad ir 100,000-
000 auks. marškų, bet ji ne-
gali tiek užmokėti ir todėl
neduodanti už pražada, nes
jo negalima būtų išpildyti.

DUMŲ-DUMAI.

Pereitą utarninką Naujo-
sios Anglijos žmonės atsi-
stebėti negalėjo iš kur tiek
dumų atsirado. Kiekvienos
apylinkės žmonės gal manė,
kad tik jų apylinkėj kur
nors "rubbish" dega ir dū-
mų pridare. Bet pasirodė,
kad dūmai apdengė visą
Naująją Angliją. Dūmai
uždengė 120,000 ketv. mai-
lių plotą.

Ne vienas spėjo, kad kur
nors miškai dega. Ir spėjo
teisingai. Baisus miško
gaisrai ištiko New Bruns-
wicke, Maine ir Rhode
Island valstijose. Drėgnas,
kaip paprastai šiaurės vaka-
rų vėjas papūtė debesius dū-
mų po visą Naująją Angli-
ją ir jie kabojo pažemiais
prieklasti darydami žmonėms
miestuose ir farmose.

Miškų gaisrai ne visose
vietose pateko gaisrininkų
kontrolėn. Bet per porą

dienų gaisrai jau būsią jų
kontrolėje. "Geltonos die-
nos" dar ne visai greit baig-
sis, nes vėjas tebepučia iš
gaisrų apygardų. Tiršti dū-
mai ne tik prieklasti daro
žmonėms ant žemės, bet keb-
lumą daro ir laivams jurė-
je. Pakrantės dūmai kaip
migla apdengė. Laivai turi
vartoti visus signalus—ir
priemones migloto oro.
Tiršti dūmų debesiai pa-
siekė New Haven, Norwich,
New London ir kitus Ct. va-
lstijos miestus.

Massachusetts valstijoje
motoristai ir automobilistai
dieną turi važiuoti su nak-
tiniu atsargumu ir su žibū-
riais. Buvo pasklides gan-
das, kad vakarinėj Mass.
valstijos dalyje kilo miško
gaisras. Tai Amherst'o ū-
kio mokyklos studentai bu-
vo paleisti ieškoti gaisro ir
gestinti. Bet sugrįžo nieko
neradę.

TIE, kurie mano, kad darbininkai negali pasiliuosuo-
ti nuo išnaudojimo—savo širdyje piktdžiauja
Dievui, kuris žmogų padarė laisvą ir augštos vertės su-
tvėrima, gamtos valdovu.

TIEMS, kurie amžiną vergavimą skelbia—matyt rūpi
darbininkų vergiją palaikyti. Vergija pranyks—kai
protai nušvis ir širdys prablaivės. Kooperacija griama
vergią iš pamatų.

Piknikas gerai pavyko

DIDIS PASISEKIMAS.

Waterbury, Ct. — Perei-
tą nedėlią L. D. S. Con-
necticut apskrįčio piknikas puik-
iai pavyko. Žmonių su-
plaukė milžiniškos minios iš
įvairių Ct. valstijos lietuvių
kolonijų. Oras pasitaikė la-
bai geras. Skaisti saulutė
žibėjo, buvo šilta, visi links-
minosi ir džiugavo.

Reporteris.

SEDEJO KALĖJIME UŽ KITA.

Chicago. — Robert Chap-
man, 811 S. State St., prisipa-
žino, kad jis atsėdėjo De
Kalb pavieto kalėjime 19
dienų už tulą Camel Nicrito.

kuris buvo nuteistas kalėjim-
an už peržengimą prohibi-
cijos įstatynų. Chapman
turėjęs gauti po \$100 ir po
\$5 į dieną. \$100 gavo, bet
kitų negavo, kadangi Nie-
rito pabėgo į Italiją, pama-
tes, kad iš to nusamdomo
kito žmogaus sėdėti už jį ka-
lėjime gali išeiti blogai.
Chapman, taipjau keli kiti
žmonės tapo areštuoti ir gal
būt jis rėl nueis kalėjiman
ilgam laikui, tik jau be no-
kesties.

PRIVILEGIJA ŽYDAMS.

Maska. — Rusijos val-
džia suteikė žydams leidimą
vykti Amerikon. Rusijos
valdžia jokių kiličių žydams
nedarys.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Atėjus šiltoms dienoms,
Klaipėdoje, Vilius aikštė-
je, kas sekmadienį vidudie-
nį nuo 12 iki 1 val. d. griežia
karo orkestras.

Gegužės mėn. 16 d.
Klaipėdoje buvo lietuviškai
kalbančių valdininkų susi-
rinkimas. Pirmininkavo p.
Vyta. Algū klausimą refe-
ravo p. Aušra. Dalyvau-
siejį tame posėdy Vyr. Gella,
Kom. nariai p. Jankus, p.
Lebartas ir p. Peteraitis pa-
sizadėjo prašyti valdžios,
kad ši valdininkus aprūpin-
tų didesnėmis algomis. Val-
dininkai visi patikrino savo
istikimybės valdžiai.

Gegužės mėn. 14—19 d.
Klaipėdos policijoje už-
melduota 19 svetimsalių, 75
bedarbių vyrai ir 19 be-
darbių moterų.

Gegužės mėn. 16 d.
Klaipėdos turguje sviesto
svaras kainavo 8500 mk.,
kiaušnius 500 mk., svaras
kiaulienos 500 mk., jautie-
nos 400 mk., svaras žuvies
900—5000 mk., centneris
delforų su malkomis, ket-
vėrtas ir Kotkų tuščias, pen-
tas ir Kotkų su malkomis,
ir asruntas į Liepoją su
sveigiamaisiais germais.

Klaipėdos krašto dar-
bininkai nuo sekminių algas
reikalavusi mokėti litais, nes
markomis esą jau nebegali-
ma pragyventi: prakių kai-
paršelių 120,000 mk., cent-
neris rugių 90,000 mk., kvie-
čių 120,000 mk., miežių 75-
000 mk., avižių 70,000 mk.
ir bulvių 10,000 mk.

Gegužės mėn. 29 d. su-
didėlin pasisekimu praėjė
Klaipėdos miesto teatr-
Verdi opera "Traviata,"
kurioje Alfredo rolę šį kar-
tą vaidino K. Petrauskas, o
Violetos p-lė Jozevskaitė.

Gegužės mėn. 18 d. vė-
pradėjo vaikščioti elektro-
tramvajai. Paskutiniai
prancūzų gyvavimo Klaipė-
doje liukais tramvajus del
menko žmonių judėjimo bu-
vo sustojęs.

Kadangi Klaipėdo-
prekybos rūmose (kame-
roj) iki šiol lietuvių pirklų
nebuvo tai dabar, valdžiu
sutikus, rūmai pakvieta na-
riais ponus: Stiklorin, Rei-
ž, Ražavičių iš Klaipėdos ir
p. Labutį iš Šilutės.

Gegužės mėn. 12 d. iš
Klaipėdos uosto išplaukė
trys laivai. Vienas į Mari-
sonhafeną, kitas į Kopenha-
gą— abu su malkomis ir
trečias į Hamburgą su celiu-
liozu.

Krašto direktorija iš-
leido įsakymą, kuriuo pave-
dama policijai sekti turgų
eigą ir gaudyti šniuglerius,
nes pastarieji, neturėdami
jokio leidimo, perka gyvu-
lius, įvairius ir jais spekuliuo-
ja.

Gegužės m. 14—19 d.
Klaipėdos policijoje užmel-
duota 4 lengvos vagystės,
suimta 5 asmenys už girtuok-
liavimą ir 1 del tardymo.

Gegužės m. 14—19 d.
Klaipėdos uostan įplaukė 8
laivai: vienas iš Rygos, kitas
iš Liepojos, trečias iš Nek-
so, ketvirtas iš Rugenval-
dės, penktas taip pat iš Ru-
genvaldės, šeštas iš Stetti-
no, visi tušti; septintas iš
Hamburgo su kroviniais ir
aštuntas iš Karaliaučiaus su
kroviniais. Išplaukė taip-
pat 8 laivai: du į Hamburgą
su celiuliozu, trečias į Mud-
delorhą su malkomis, ket-
vėrtas ir Kotkų tuščias, pen-
tas ir Kotkų su malkomis,
ir aštuntas į Liepoją su
sveigiamaisiais germais.

Klaipėdos krašto dar-
bininkai nuo sekminių algas
reikalavusi mokėti litais, nes
markomis esą jau nebegali-
ma pragyventi: prakių kai-
paršelių 120,000 mk., cent-
neris rugių 90,000 mk., kvie-
čių 120,000 mk., miežių 75-
000 mk., avižių 70,000 mk.
ir bulvių 10,000 mk.

Gegužės mėn. 14 d. Klai-
pėdoje suimta trys gatvių
plėšikai, kurie paskutiniu
laiku, vadindamies krimi-
nalinės policijos valdinin-
kais, apipiešė gatvėse kele-
tų žmonių.

Pašymint, švenčionių
valstė. Vietos gyventojams
reikia mokėti dideliausius
mokesnius valstiaus valdy-
bai, o be to dar seimeliui,
kurio jie nerinko, bet kuris
išsemia iš jų daugybę pini-
gų. Vietos ūkininkas, lenkai
apkrauna mokesniais nevie-
nodai, savo nuožūrą. Pav.
vienas kaimo ūkininkas B.
turintis lenkų simpatiją, tu-
rodamas 120 dešimtinių mo-
ka seimeliui 60,000 l. m., o
kitas lietuvis A. turėdamas
tik 25 dešimtines žemės, tu-
ri mokėti 75,000 l. m.

Visi Naujosios Anglijos lietuviai kviečiami į Liet. R. K. Piln. Blaivininkų N. Anglijos
apskrįčio Išvažiavimą birželio 17-tą Lawrence, Mass., Palangos Darže

Minis 11 South Boston'o uostarninkais, kveikiamas ir subatominis. Lėkėla A.M. LITUVIŲ RYTO KATALIKŲ SV. JUOZABO DARBININKŲ RAJONAS.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:

Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$5.50

RAZBAININKO PAGERBIMAS

Skriaudžiamiesiems lietuviams palengvėja kovoti už savo teises, kuomet galingas civilizotų tautų opimijos reikšėjas užtaria lietuvių ir pasmerkia lietuvių skriaudėjus.

The Boston Herald ne kartą yra taręs malonų lietuviams žodį. Sitais lietuviams visai netikėtai prabilo apie lenkus ir lietuvių birželio 12, š. m. Tos dienos laidoje The Boston Herald turi editorialą antraščių Poland and Her Generals. Rašo apie tai, kaip Lenkija apteikė savo generolus nauju Lenkijos Atsteigimo Ordenu. Tarpė gavusių tuos ordenus yra Pilsudskis, Paderewski, Ponikowski, Helleris ir Żeligowski. Tai tas įtakingas laikraštis rašo, kad Lenkija suteikdama razbaininkų Żeligowskiui ordoną sujudino savo baltaujančių erelių ir suteršė naujai steigtą ordoną. The Boston Herald parašęs, kad kiti Lenkijos veikėjai užpelnė tai gavo ordenus, apie Żeligowski'į taip rašo:

"Żeligowski is notorious for an adventure of another description, in which no glory was won by him or his government. How did he observe the armistice concluded between Poland and Lithuania in October, 1920, at the instance of the League of Nations? It drew a line betwixt the two countries leaving Vilna on the Lithuanian side, yet before a week was out he marched across that line with a regular Polish army corps into Lithuania; and took possession of Vilna. It was a gross breach of faith, blackening the white eagle. Nobody believed that the Polish general would have dared to act so dishonorably without orders from Warsaw.

"Britain and France demonstrated with the Polish government. It eagerly denied responsibility, declaring that Żeligowski had acted of his own accord with his own army corps, and that he was a rebel not amenable to the government's authority. But the government did not send a couple of loyal corps to bring him back and court-martial him. It did not order the restoration of Vilna to Lithuania, but is still the holder of the plunder. The Polish press has gloried in Żeligowski's exploit. And now the Polish government bestows on him, along with three for-

L. D. S. PRAEITIS VARGAI

Visokia idėja šiandien plinta labiausiai per spaudą. Taip pat ir kooperacijos idėjai išplatinti reikia spausdinto žodžio pagalbos.

Mūsų išeivijos istorija, tu rės tarti pripažinimo ir padėkos žodelį mūsų "Darbininkui", kad jisai pirmas svetingai pravėrė savo skiltis kooperacijos klausimui. Jei nuo pat pradžių mūsų L. D. S. gyvavimo būtų susispietę Bostone susipratusių kooperatorių idėjininkų stiprūs būrelis, šiandien mes būtume visai kitaip stovėję. Būtinai gal apsisaugoję nuo apetito mūsų pirmųjų kapitalistų, būtume išauginę stiprų kooperacijos judėjimą mūsų išeivijoje ir garbingai atsistoję pirmose eilėse tarpe ateivių tautų; o ir pats mūsų "Darbininkas" mažiau gal finansinių vargų būtų turėjęs.

Bet atsitiko kitaip; pirmieji mūsų kooperatoriai (labai nedaug jų tebuvo) arba išvažiavo, arba davėsi pasivilioti korporacijų idėjai, pasidavė greito praturtėjimo pagundai. "Darbininkas" įsisteigęs su mažučiu kapitalu iš suskolinų pinigų, negalėjo tinkamai išvystyti veikimo ir stipriai finansiniai atsistoti. Netrukus atėjo bendrovių gadyne, o su ja ir "Darbininko" laikinioji vergija korporacijų idėjai, kuri tęsėsi beveik per 4 metus iki 1922-ųjų metų seimo. Kai buvo parduvinėjami bonai, tada "Darbininko" sparnai jau buvo parįstę, jo dvasia supančiuota ypač vienos iš didesniųjų mūsų bendrovių. Buvo ir kitų vidujų priežasčių "Darbininko" finansinių vargų. Atsitiko taip, kad nors ir buvo "Darbininko" būny parduota už keliolika tūkstančių, tačiau tas naujas didelis kapitalas ne tik nepastatė "Darbininko" ant kojų, bet dar labiau jį įmukdė. Šiandien, tiesa, mūsų "Darbininkas" jau atsilaiko. Yra viltis geresės ateities. Bet ir šiandien dar vis prisieina ranka atkūti ubagauti pagalbos — au — au. Tigi joms net bloga ubagavimo paprotį.

Prašėme seniau, kad atsiadėtų savo paskolų tie, kurių pinigais "Darbininkas" uždėjome. Prašėme vėliau, kad būtų savininkai atsiadėtų nuošimčių, kuriuos reguliariai kas metai mokėti būvo neapsimė.

Vėliau net ėmėme prašyti, kad ir bonus padovanotų.

Del nuošimčių už bonus rėmų sykį buvę padarytas net valdybos nutarimas, kad tik tiems nuošimčius mokėsi, kurie jį prašys; o kurie neteko nesakyti, tylos — tai neuokėti ir laukti, kas bus ir neįmanoma, kad iki to priejotų; laikai buvo sunkūs.

mer premiers, Paderewski, Ponikowski ir Słucki, and four diplomats, the highest decoration that Poland can confer. Surely the order is tarnished that rewards rebellion or robbery, equally with statesmanship and diplomacy.

bedarbės, o "Darbininkas" nei kojų stiprų, nei dvasios nebebuvo turėjęs. Tokiu būdu apie \$1350.00 dar ir šiandien esą neišmokėtų nuošimčių už bonus. Daugeis žmonių, tikram reikalui ištikus, prašė gražinti pinigų, indėtus į bonus, L. D. S. negalėjo to padaryti, nors ir buvo žadėjusi. Iš to buvo daug rūgijimų.

Štai, pavyzdžiui vienas iš tų bonų savininkų (F. D.) šio straipsnio rašytojui taip "maloniai" iškalbinėja:

"Gerbiamas Darbininkų Sąjungos vadovai, aš klausiu jūsų, ar jūs esate dvasiškai vadovai ir ar jūs atliekate savo priedermę kaip reikiant. Jūs sutveriat visokias sąjungas ir perkate namus už svetimus pinigus ir pridat 5-ą nuošimtį, o kaip pagaujat pinigų ir savo praeitį negate, tai kaip jūs došius Jėzų Kristų pardavę, taip jūs parduodate savo dšią ir kšną už žmonių centus. Jau 4-ti metai kaip esu pirkęs tos sąjungos bonų už 50 dolerių, o gavau nuošimčių iš viso tik 1 dol. ir 25c..."

Užklaustas platesnių paaiškinimų taip rašo:

"1921 m. aš gavau laišką nuo komisijos, o tame laiške buvo prašoma atsiadėti nuošimčių. Aš apsvairstęs, kad tai yra geru daiktu del sąjungos keli dolerių, bet visų nuošimčių dovanoti nenorėjau. Aš parašiau laišką ir prašiau kad man prisiųstų plunksną už 1 dol. ir 50 centų, o 1 doleris tegu lieka del sąjungos. Laukiau prisiuntimo per 3 mėnesius. Po trijų mėnesių atsiuntė man plunksną ir postkartę, ant kurios parašyta, kad plunksna kainuoja doleris 50 centų, o nuošimčių 1 dol. 25c. Ir reikavo iš manęs 25c. Aš parašiau laišką ir indėjau stampų už 26 centus ir klausiau, del ko man priguli \$1.25, o ne \$2.50. Rodos kad mano laiška kas nunešė ir peklą. Jokio atsakymo negavau per visą tą laiką nuo 1921-ųjų metų. Aš per tuos 3 metus apie 50 laiškų rašiau... bet atsakymo negavau... O Tamsa! rašai, kad tie, kurie valdė tuos žmonių centus yra geri sutvėrimai. Jeigu jie visi geri, tai kodėl jie susuko. Ar aš koks kvailas, ar šuo, kad mane erzintų..."

Skandūs tai žodžiai... bet ar-gi jie nėra teisingi? Kas išdrįs akmenį mesti į tą darbininką už jo šiurkštumą? Gerai apsisvarstęs nutariau siųsti jo žodžius ir "Darbininką", kaip pamoką visiems, kaip reikia skaityties su žmogaus siela. Kaip anas F. D. taip lygiai gal jaučias daugelis tų, su kuriais mes turėjome reikalų. Mes su jais pasielgėme tikrai kapitalistiskai. Mes daug jiems žadėjome, išgavome iš jų pinigų, o paskui nematėme reikalo nei į jų laiškus atsakymėti. Sakau mes, nes nors aš ir toli buvau nuo tų bonų — tačiau dalį atsakomybės turįjį pa-nešti ir aš.

Kokia iš to visa išeitis, pakalbėsime kitame straipsnyje.

Uosis

DAUG ŽMONIŲ LIKO BE PASTOGES.

ČIŽAUSKAI--LIETUVIŲ MUZIKOS PIJONIERIAI IŠEIVIJOJE

Noriu tarti keletą pripažinimo ir pagarbos žodelių mūsų muzikams Marijonai Čižauskienei ir Jonui Čižauskui — ne delto, kad juos išskėlus augščiau kitų mūsų muzikų. Čia pat turėčiau pridurti Joną brolį, kun. Juozą Čižauską, su kuriuo jie puikų "trio" sudaro. Reikėtų ne žemiau pastatyti ir p. Aleksio nuopelnus, ir Pocių, ir dar kai kurių kitų, bet šį kartą man rūpi ypatingai pabrėžti nuopelnus Marijonos ir Jono Čižauskų, kurie sutartinai veikia vienoje didžiulėje mūsų kolonijoje, Baltimorėje. Neseniai jie vaizdžiai parodė savo darbuotės vaisius.

p. Marijona Čižauskienė — sopranas — solistė, įsteigė Baltimorėje giedojimo mokyklą, kurią šiemet lankė 16 mergaičių. Visos jaunutės — nuo 15 iki 18 metų, daugiausiai augstosios mokyklos mokinės, lietuvių darbininkų dukterys. Savo koncerte, laikytame 6 gegužės, mokykla netikėtai pareiškė keletą tikrai gražių ir stiprių talentų. Jų sąvianinkės jaunutės nepilnai dar suaugusios mergaitės. Joms beaugant augs jų balsai, brės jų talentas; nemudils jįsai ir neprazūs, nes jį auklės priitrusi ir atsidavusi mokytoja. Rūpėtų man labai dvi-tris mergaites išvardyti, bet susilaikau, kad joms pačioms galvėlės neapvaidytų, — nes dar daug darbo ir jos turi pridėti — ir kad kitoms drąsos neatėmus.

p. Joną Čižauską žinojome, kaip baritoną-solistą, kaip nesulyginamą choro vedėją, kaip gabų vargonų valdytoją (turi kur pasirodyti, grieždamas ant didžiųjų vargonų visame Baltimorės mieste. Jie kainavę \$17,000.00). Ir be to dar turi stiprų dailės mecenatą asmenyje savo klebono kun. J. Liet. Tačiau p. Čižausko gabumai ir energija surado dar vieną darbo dirvą. Neseniai jisai suorganizavo pirmąjį mūsų išeivijos lietuvių Simfonijos Orkestrą. Birželio 4 d. šv. Alfonso svetainėje, Baltimorėje, tasai orkestras davė pirmą koncertą. Išpildė keletą lietuviškų muzikalių reikalų, o taip pat ir keletą sunkesnių klasiškų veikalų, tarp tautinių žmonių. Išpildė, gali sakyti, tikrai gerai.

Orkestras susideda iš viso iš 26 muzikantų: 20 smuikų, 1 korneto, 1 trombono, 1 klarneto, 1 fleito, 1 kontrabaso ir 1 fortepiono. Kasgi tie orkestro nariai, muzikantai? Vėlgi jauai vaikų, daugiausia augstųjų mokyklų ir kolegijų mokiniai, švietis, gudrūs, gabūs — gražiausias ir daug žadančios pajėgos. Ir čia pratyškio skaidriai keletas neabejotinų talentų. P. M. pijunistas 18 m. nuo mažų dienų pijauja beskanbinau-pis. Kol mažas buvęs, reikdavo kartais diržo, kad privaryti prie pijaujo; gi dabar jau nebevaloma esą nuo jo nuvaryti. Kasdien sėdis prie jo po keletą valandų. Paprasto darbininko sūnus. Technika taip jau tobulai išmokinėta, kad galėtų vienas gražius koncertus duoti. Brestant atsiras daugiau gilaus jausmo, platesnės ir galingesnės tvėrybos; netolimoje ateityje, jei viskas eis tvarkingai, turėsime iš jo lietuvišką Paderewski, Arba vėl J. V. — 16-os metų vaikiną, tėvo mechaniko inžinieriaus kiek ant smulko griežti pamokintas, be jokio profesoriaus pagalbos surado, kad jo smuikas jam kalba, kad pasako, kad jisai jaučia ir trokšta. Jei tas vyriukas neduos savo tikram talentui užmigti, susilauksime ir iš jo garsenybės.

Tautinės garsenybės tik taip ir išdygsta, kad jų talentą reikia surasti ir pažadinti jautnatvėje, kad pasakytų duoti jam galimybes išaugti ir stiprėti. Tolimoje Baltimorėje atsidarė lietuviškų talentų suradimo ir auklėjimo istaiga. Ją gali vėsti tik talentingi žmonės. Tokie yra Čižauskai. Garbė jiems. Valio lietuvių muzikos pijonieriai.

Bet kai-kam priguli dar garsesnis valio. Tai visų pirma mūsų tautos genijui. Per amžius slopinta tautos dvasia, judosiškų brolis migdyta, šiaurės vėjų šaldyta, — nežuoro, o tik laukė patogios progos apsiireikšti.

Laukė laisvės, šilumos, gyvybės. Svečioje Amerikoje mūsų tautos dvasia surado sau patogų aplinkybių apsiireikšti ir išbujoti. Ir, rodos, nebe taip gaila tų mūsų jaunųjų, jeigu jie, ar jų laikai ilgai nusiūsi susilės su didžiąja Amerikos tauta. Jie įneš gražų krautį, ne vien Amerikos tautai, bet visai žmonių; jie duos savo tautos dvasios žiedus, duos vardą lietuvišką. Mūsų brolių darbininkų stubose gimė ne vienas Caruso, ne vienas Paderewski, ar Misha Elman. Tėveliai nepasigaili jam mokslo, susiranda savų gabumų ir atsidavę talentu vystytojas — ir mes, lietuviai, žengiamie į kultūringų tautų skaičių. Dar vakar baudžiavininkai, šiandien jau besivejantieji paprastas kultūringasias tautas, jie rytoj gal jas šiuo tuo ir pralenkiantieji. Valio galilingoji lietuvių tautos dvasia, valio jos genijus!

Gi antras dar labiau širdingas valio priklauso mūsų broliams darbininkams, tiems kurie su smulkiu vargu gramdamies, nesigaili tediav paskutinių lešų savo vaikų lavinimui moksle ir dailėje. Patys mokslo neragavę, jie nujaudė ir suprantą jo vertę. Jie su tikrai lietuviška ištverme kelia savo šeimynos gerbavį ir savo tautai vardą pelno. Ne tik vaikams geresnį gyvenimą, bet ir savo šeimai didausnį ir ramumą jie tuo gamina.

Tai gi valio mūsų dideji pasišventėliai, tėvai darbininkai!

Tyturus.

BLAIVININKAI, RUOSKIMES I SEIMAI

Nors Pilmieji Blaivininkai turi savo organą ir jame savus reikalus gvildena, tačiau nebus pro šalį rašyti apie Blaivininkus ir jų reikalus ir "Darbininke."

Šių metų Blaivininkų Seimas atsibūs Waterbury, Centro valdyba ir apskrities susivaižavimas Waterbury nuizūrejo tinkamaisiu. Ger. kun. klebonas Valantiejus uoliai Blaivininkus kviečia ten susivaižuoti. Išrodo kad seimas bus šaunų-šaunais.

Seimo dienos yra 7-ta ir 8-ta rugpjūčio. Blaivininkų kuopoms ir pavieniams blaivininkams ir jų prieteliaus reikėtų kuovuliais dirbti iki seimui. Dirbti, rašyti, galvoti! Nes mums reikia gerų darbų ir plėnų.

Ką šimet seime svarstysime? Ir vėl kaip negerti? Ir vėl kaip kitus nuo gėrimo sulaukyti? Taip. Tas tai yra blaivininkų auksinis sielis.

Pasekmės mūsų užsibriežime remiasi gi ant įrankių ir būdų. Mes ėmėme kaip gerą įrankį literatūrą, prakalbas, vakarus, išvažiavimus, seimus. Bet išėjus literatūrą, kiti visi įrankiai yra tik sujudinimo įrankiai — ūpo sujudinimui. Nors prakalbos, kad geros, ir galima su literatūra gera priskaityti prie įrankio lavinančio ir auklėjančio. Tų dviejų mums reikia bet prie jų reikia sistemos, būdų tinkamų.

Vieną gerą aplinkybę primena mums Lietuvos Blaivininkai. Ir šie mūsų broliai tvėrė skyrius, rašė, kalbėjo, mokino, agitavo ir tt. Dabar jie atrašo laišką į mūsų Blaivininkų Susivaižavimą per gerb. Dr. kun. J. Navicką su prašymu kuri mes remsimė ir iš jo dar pasimokysime.

Gerb. Kan. Kun. Juozas Stakauskas rašo gegužio 4 d. 1923, gerb. kun. J. Navickui, D. D. laišką padėkoti, mas daktarui už parinkimą aukų vienoj kitoj vietoj, prašydamas jo ir daugiau parinkti ir norėdamas kad Amerikos Blaivininkai paskolintų Lietuvos Blaivybei pinigų. Gerb. Kan. rašo:

"Blaivybės" Centro Valdyba, reikšdama širdingą padėką už atkas, prašo pamstą: 1) gauti aukų iš pavienių skyrių kas mėnuo apie \$30, už kuriuos būtų galima palaikyti veikėją ir geltingai pilnai atsidavusi blaivybės reikataus, kuris rašydamos straipsnius ir darydamas paskaitas ir nuolat judintų mūsų sustingusią visuomenę... 2) Ar negalėtų Centro Valdyba gauti paskolą Amerikos Draugijose apie \$2,000.00 už 8-12%, užbaigimui Lietuvos Namių remonto. 3) Prašome gauti daugiasu prenumeratorių "Sargybai" ir teiktis prisijusti iš kalno po 1 dolerį."

Gerb. Blaivybės pirmūnėlas taip gi pamini kad namuose būt galima užlaikyti ir Blaivybės Centro Biuras. Mes amerikiečiai be abejojimo paremsime savo išgalę "Blaivybės" Draugija

Tyturus.

Tyturus.

Tyturus.

Lietuvoje. Apie tai pasitarime sekančiame seime. Bet leikeljė iš Lietuvos Blaivininkų mes imkime tuojau.

Lietuvos Blaivininkai stato savus namus kurių naujodijmas padės sparčiau vartyt blaivybės darbą. Jie prašo mūsų pinigų kad tinkamai tuos "Blaivybės" namus atremontavus. Mes gi remkime Blaivininkus Lietuvoje. Būj pasimokinę iš jų steigkime Blaivininkų namus, kur galima Amerikoje. Kur nėra galima savų namų įsistiegti, ten steigkime bent Blaivininkų kambarėlį, ar sankrovą. Savas kampelis padaro tinkamą aplinkybę darbuotis blaivybės dirvoj.

Tai gi sekančiame Blaivininkų Seime, Waterbury, Conn. turėsime apkalbėti apie sušelpimą "Blaivybės" Draugijos Lietuvoje ir apie steigimą savų namų čia Amerikoje.

Blav. Centro Pirm.

L. D. S. KUOPŲ DOMEI

Artinasi 26 ir 27 d. birželio. Tose dienose įvyks mūsų brangios organizacijos L. D. S. seimas. Prie tų dienų rengkimes visi ir visos L. D. S. kuopos. Siųskim savo veikėjus į seimą, parūpinami jiems kogeriausiu įnešimų pagerinimui L. D. S. Tose dienose seimas išduos raportą iš savo metų veikimo ir užsibrieš veikimą ateinančiais metais.

Broliai ir sesutės darbininkai ir darbininkės, kuri neprisiklausot prie L. D. S. atsiminkim kad mes turim eiti į vienybę ir stoti petis petį, kad atremus visus su priešus kaip bedievybi taip ir iš ekonomines pusė

Tik tada mes galėsime veikti daugias pagerinimui savo būvio, kada pas pas mus lietuvių brolius sužibės broliška krikščioniška meilė, kada pamesim vaidus, barmius ir prasivardžiavimus. Juk mes esame visi vienos motinos Lietuvos sūnūs ir dukterys, visi vienoje katalikiškoje bažnyčioje krikštyti ir mokyti šv. tikėjimo. Tik į šią laisvės šalį pakvi atvažiavome iš vienos pusės slegia mus vargas ir išnaudojimas iš kapitalistinės sistemos, o iš antros gi pusės visokios rūšies darbininkų užtardėjai vedė į geresnę darbininkų ateitį, į laimę, bovino mus savo gražiais žodeliais ir džiugino dideliais daviniais, bet nieko gero jie mums nedavė.

Daugeliui iš mūsų brolių ir sesučių atėmė tikybą, dorą, artimo ir tėvyinės meilę. Išvedė mums iš krikščioniško darbininkiško kelio kelio, nuvedė žydų keliais, kad su jų pagalba mums išnaudotų. Gana mums klajoti jų keliais, laikus susiprasti ir stoti į krikščionių darbininkų eiles, į LDS, nes tik L. D. S. veda mus prie geresnės darbininkų ateities, prie laimės, apšvičtos ir geresnių darbo sąlygų.

P. Gumbalevičius.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

SPRINGFIELD, ILL.

Aną sekmadienį vietinės parapišvėtinės, Vyčių 48-tos kuopos jaunamėčių skyrius po vad. muziką Aleksio sulosė "Guminiai Batai", "Mokysioje", ir "Žydas ir Dėklas." Geriausiai savo rolymą: A. F. Mankaitė, M. Lapius, kaitė, P. Stanslovas, M. Marčionaitė, A. Stanslovas, ir F. Marčionaitė. Kiti loše ydinti nūnai. Vakaras visapusiškai pavyko.

Birželio 3 d. Vyčiai surengė "Sątakos" vakarėlį. Šeimininkavo Stasys Brazaitis, Jūlytė Sapekaitė ir Frančiška Mankaitė. Lėkas praleista maloniai ir pavydingai.

Mūsų Baseballininkai, po vadovystės Juozo Milečio ir Antano Repšio kas šventadienis su įvairiais "tymais" žaidžia ir neretai amerikonomas "šinus apdaužę" grįžta linksmi namučių link. Su nekantrumu jie laukia seimo, kur turės progą savo gabumus, atvykusiems delegatams užreprezentuoti. Jaunamėčių "tymas" po vad. Bakūno ir Urbanskio irgi nuolatai lavinasi.

Tennis ratielis vadovaujant Viktorui Alstūniui ir Elenai Bucevičiutei "raketais" tik mosuoja ir beveik kas dieną savo "geimio" šakoje praktikuojasi.

Skaitlingas Vyčių koras vad. muzikui Aleksui Seimui ruošia gražų muzikalią sceną veiklą.

Iš pus-oficialių versmų sužinota, kad Vyčių Vajaus ofensyvoje mūsų kuopa Centro dvykai laimėjo. Iš to malonaus nuotikio visi vietiniai darbuotojai labai džiaugiasi ir didžiuojasi.

Birželio 17 d. 10 val. ryte vietinė lietuvių bažnyčioje įvyks pirmas iškilmingas mišios gerb. kun. S. O. Junkerio. Visos vietinės draugystės prie tos iškilmės uoliai ruošiasi. Po pamaldų Lealand Hotel įvyks iškilmingi pietūs. Vakarienis atsisbus posoleizanto brolių Petrų Stūbių. Vakare Vyčių kuopa savo uoliam nariui kun. S. O. Junkeriui rengia su labai įdomiu programą pūgerbimo vakarą.

Mūsų jaunimas su nekantrumu laukia oficialio L. Vyčių XI-to Seimo paskelbimo: "Oh Boy!" Seimo rengimo komisija sako, kad seimas bus iškilmingas, interesingas ir imponuojantis, kokio nebūta organizacijos istorijoje.

Birželio 24 d. rengiama pirmas šia vasarą piknikas. Bus įvairių žaidimų, dainų, lenktynių ir kitokių įvairumų. Pelnas skiriamas Vyčių Seimo reikalams.

Vyta.

ALBANY, N. Y.

Didžiausias iškilmingas parodavimas gatvėnais ir padėjimas Lietuvos vėlavos New Yorko valstijos sostinėje Albany, N. Y. buvo gegužės 30 d. 1923. Apie 9-tą val. iš ryto pradėjo lietuvių minios rinktis pas lietuvišką bažnyčią iš visų aplinkinių. 11 val. prasidėjo iškilmingos šv. mišios, kurias atliko vietinis klebonas kun. K. F. Satkus už žuvusius lietuvius kar laukuose už nepriklausimą Lietuvai ir pasakė tai žiemai pritaikintą pamokslą "Mėlis už Numirusius." Laikė šv. mišių ir pamokslą visi atvykęsij dalyvavo bažnyčioje ir piderančiai Dievui garbę davė. 2 val. užtraukus trims grūsimingiems benams pradėjo tiesis didžiausias eilės išėjusių drangų. Ženklinas, nešdami rankose Lietuvos vėlavę ir antrą. Šv. Valsčių. 4-jos didžios Lietuvos vėlavos buvo neštos ir dvi šv. Valsčių apsiengusių mergaičių ir moterų tautiškas rūbas, maži vaikai ir mergaitės tepti sudavė didį būrį ir grūžiai atrodė: išsitiesus eilės parodavimui 3-ys benai neperstojo griežti, šaukti viso miesto žmones ant gatvių ir daug vietų. Žmonės stovėdami ant gatvių ir žiūrėdami per langus iš namų plojo rankomis, išvydę nepaprastai parodojančius, atvykus prie Apšvietos namo (State Education

Building) ant viršutinių trepių pastitiko didis būrys miesto politikų sveitinančių su New Yorko universiteto prižiūrėtoju prof. apšvietos A. J. Smith, kuris buvo įgaliotas New Yorko valstijos paimti iš lietuvių rankų lietuvišką vėlavą. Prieš paimdamas vėlavą, pasakė gražią prakalbą. Nors pats nekatalikiškos tikybos, bet jo prakalba pasirodė pamatu tikybinių tiesų. Jis sakė: žmogus žmogui liuosybę negali duoti, tik tai vienas Dievas; kaimyniškos Lietuvių tautos nenorėjusios jai pripažinti laisvės, bet vienas Dievas, kuris viską valdo davęs laisvę ir nepriklausomybę, štai tiems žmonėms lietuviams, iš kurių variklyje aš esmi įgaliotas New Yorko

Valstijos, paimti tautišką vėlavą ir patalpinti tarp visų tautų vėlavų šitame mieste Albany, N. Y. Dar sakė, jūs ateiviai šiandien esate geriausiai budavotais Amerikos, dirbdami kartu su mums, budavote sau namus ir įsigijate nuosavybę... Kalba traukė 15 minučių su didžiuliu prielankumu lietuviams. Antras kalbėjo Mr. J. G. Dunne, miesto majoro įgaliotas pasveikinti Lietuvos nepriklausimą tautą. Jis išgyvė lietuvių pasišventimą už iškovo-tas sau tiesas asvo tėvynei. Sakė: Aš džiaugiuos iš to ir tūriu rilti, kad lietuvių šv. Valsčių se ir Lietuvoje veiks švien su mums ir bus mūsų draugiška valstybė.

Po šios prakalbos buvo paduota Lietuvos vėlavą iš rankų Jurgio Bubino ir rankas Mr. A. J. Smith pridėdant savo ranką kun. Satkui. Iš čion eilės stoja aplink visą Capitolium ir benai užgrižta Amerikonišką himną ir po to lietuvių benas iš Amsterdam, N. Y. užgrižta Lietuvos himną ir užbaigus tai, eilės išsitiesė į State St. ir žengė į Washington Park į visą gražiausią vietą ir po aukščiausiai išlapanusį medžių kame sustos žmonėms į ritingi pasakė gražią patrijotišką prakalbą, labiau kad lenkai apleistų Vilnių kun. kleb. P. Bačkauskas iš Scheectady, N. Y. Kalbėtojai klausytojai atsimokėjo gausiu delmų plojimu.

Vietinis kun. kleb. K. F. Satkus išreikšė augs-kalboje gilią padėkos žodžius New Yorko valstijos valdžiai ir miesto Albany, N. Y. už suteiktą jiems paveldingą padėti lietuvišką vėlavą tarp visų tautų vėlavų Apšvietos Name, sostapilyje Albany, N. Y. Po to buvo nuimti parodos paveikslai, kurie bus prisijusti į lietuviškus laikraščius. Iš parko visa paroda gražiausioje tvarkoje sugrįžo pas lietuvių bažnyčią ir užėi iki vėlavos; tos dienos ir jomarko pelnas buvo skiriamas lietuvių bažnyčiai; už ką vietinis kun. klebonas yra visiems dalyvavusiems dėkingas. Su mielu noru, didžiausią prielankumą parodė lietuvių K. Scheectady, N. Y., atsi-vėždami savo gerb. kun. kleb. P. Bačkauską kaip kalbėtoją ir nusamdytą lietuvių beną iš Amsterdam, N. Y., kuris davė išgirsti sveitinančiams pirmą kartą Lietuvos himną Albany, N. Y. Tėpogi Mr. Max lituvis iš Scheectady, N. Y. daug prisidėjo prie dienos tvarkos gražioje uniformoje, perstatydamas kalbėtojus angti lietuvių kalboje. Lietuviai iš Troy ir Waervliet, N. Y. turėjo savo didelį beną ir didis ir mažas parodavo. Iš Mechanville, N. Y. grūžiai atrodė Didžiojo Kunigaitišio Vytauto drangia. Net ir iš Waterbury, Conn. bizonierius poms Domoka su kitais iškilmingai dalyvavo ir didžios minios nepažįstamų lietuvių su didžiuliu pasigimimu dalyvavo, vieni saukė matę pažįstamų iš Brooklyn, N. Y., kiti iš Didžiojo New Yorko. Ik 2,000 buvo eilės parodoje ir išspūsti automobilai vežiavo.

Prie surengimo, iškilmės ir gamimo: lošis pasidarbavo vietinis kun. klebonas K. P. Satkus ir Justinas Salskis, užkvietimo teig posgi vietinis klebonas ir Vincas Augustinaitis. Vadai parodė Apšvietos namo (State Education

Regimo komitetas: Stanislovas Matulaitis, Mateušas Urbonas ir Jonas Riekis ir daugelis kitų buvo prisidėjusių savo darbu. Todel vardan Albany, N. Y. lietuvių ir šv. Jurgio bažnyčios tūri mano širdingos padėkos žodį kiekvienam dalyvavusiam iškilmėje.

Kun. Kleb. K. P. Satkus.

ORANGE, MASS.

Niekad nėra buvę apie mūsų miestelį parašyta žinučių "Darbininke." Nedaug lietuvių čia tėra, tai nelabai kas yra ir nauja. Gražus mūsų miestelis. Lietuvių yra apie 25 šeimos ir gerai višis dirba ir kone visi turi savas stabas ir daržus. Dirbtuvių yra keletas. Viena didelė dirbtuvių siuvamų mašinų. Vadinas New Home. Toji dabar gerai eina. Pas mus žmonės visi katalikai, dažnai važiuoja į Athol lietuvių bažnyčią.

Čia yra ariščių bažnytelė. Yra toks senutis kunigas, tai pamaldus būna striukas, niekad nebūna giedotinių mišių. Tai labai greit pabaigia — per pusę valandos ir paleidžia. Gegužės pamaldas laikyti suėdavom pas Antaną Si-ranaitį.

Pas mus bizonierium yra vienas lietuvis. Jis turi vieną valgomųjų daiktų krautuvę. Jis yra Povilas Satus. Tai kone visi lietuvi čia pas savo, tautos šėninką pirkti. Dar vienas lietuvis turi farmą ir jis visiems lietuviams atveža pieną. Tai Juozapas Jachionis.

Birželio 7 d. buvo didelis griausmas ir trenkė Jokūbo Barakaus stobos stogai ir po visus kambarius išsiskrieję, ale neuzdėgė, o žmonų nebuvo tą sykį stubeje, tik moteris Barakausienė į jį pargriuvo, ale vel atsisaisė. Insurance apžiūrėjo, gaus apmokėti už padarytus nuostolius.

J. C.

PHILADELPHIA, PA.

Padėka šv. Kaz. Draugijai Kaune ir nariai patenkinti knygomis

Išskaidius iš laikraščių kitų šv. Kazimiero Dr-jos Kaune skyrių pareiškimus iš gautų knygų, ilgiaus ir aš negaliu užlyti nepareikšus, viešai mūsų skyriaus narių ir savo patenkintus. Visi nariai gavę knygų iš šv. Kaz. Dr-jos Kaune stebisi, nestikėjo gauti tokią daugybę knygų, kurias perkant būtų vertės \$5.00 jei nedaugiau ir dar labiausia darbšti šv. Kaz. Dr-jos valdyba atsiuntė ne bet kokių knygų, bet labai reikalingų ir naudingų knygų, iš to esame visiškai patenkinti ir tapę nariais tos draugijos nesigailime. Šiuoni reikiame džiaugsmo ir širdingiausius dėkingumo žaunmus šv. Kaz. Kauno draugijai.

Linkiu labiausia kiekvienam prisirašyti prie tos draugijos už amžiną narį, tik \$35.00. Tais pinigais labai paremsime katalikų spaudą, o sau šimteriopai naudos sėmsime ir daugiaus apturėsime kaip šv. Kaz. Dr-ją naudodamos iš to pinigų. Prisirašę, užtikrina kad nesigailosite, tą lūdią kiti nariai, kurie jau prisirašė. Susirinkimas tos draugijos pusemetinis įvyks birželio 17 d. sekmadienį, tuojau po sumos šv. Kaz. parapijos svetainėje. Maloniai prašau visų narių atsilankyti ir naujų narių atsivesti prirašyti.

Šv. Kaz. Dr-jos Kauno skyriaus raštininke

O. Ungurius

Viešas adū!

Philadelphia, Pa. prieš tūlį laiką gerb. kun. P. Kasčiukas įstovė skyrius Švento Kazimiero spandos draugijos. Ir, ir, ir laikui atėjus, aš gavęs knygas man paskirtas, taip jomis esu užgandų, ir džiaugiuos, kad nebe-galėdamas susiturti, tą džiaugsmo malio niekaip — plačiai paskleidžiu — tūriuos dirbdingumą, adū taip įkvėdus tos draugijos, labai gerbiuomam praeitūi Aleksandrui Dambrauskui — Adomui Jakščiui, kaip ir tos draugijos generalbūnui Jūliotiniui, gerb. kun. Petrui Kasčiukui ir visiems, kas žioki,

ar tokiu būdu, pavyzdžiui, kaip kad Ona Ungurius, labai uoli vietinė veikėja, prisidėjo ir prisideda prie stiprinimo tos garbingos draugijos. Ir...

— Ir nors aš ne poeta, Muzę negarbinu... Tarp dainių man ne vieta... Vienok ritmu tūri...

Tūri adū širdingą Kasčiukui Kunigui Už jo veikmę naudingą Mūs lietuvių labui. Ačiū! už tą, kad spauda Naudinga platina; Kurios vertė ir nauda Kiekviena suprantu. Ačiū! Valio! lai sekamba Del garbaus Dambrausko Kur's kūrė tą draugiją Švento Kazimiero. Ir adū Unguriutei, Vietiniai veikėjai — Tai triso mūs' bitutė, Kad veik' tarp mūs uoliai... Kad daug narių draugijai Švento Kazimiero Prikalb' čia išelvių! Naujų — del jos — Valio! Su augsta pagarba,

Antanas Poniškis, Amž. Narys šv. Kazim. Dr-jos, 2824 Alter St., Philadelphia, Pa.

NEWARK, N. J.

Švinta padangė.

Po įvairių šmeiklių, tamsiai lūdnų debesų austa giedra saulutė ir leidžia savo jautrius spindulius ant Newarko užuodytos žemelės. Per kelius metus padarytos žaid-dos pradeda gyti. Organizatyvis kūnas grįžta į normales vėžes; sąnariuose gimsta naujo konsena-oja, gyvybė ir pasišventimas. Daugelis Newarko žibintų ne tik dirba, bet tiesiog kankinasi del labo organizacijų; jie aukoja savo centus, nemiega per naktis — dirba de visu. Tai gyvieji žmonės, verti didžiausios pagar-bos.

Nauja gyvybė vyčiuose.

Vyčiai jau buvo visai numaryti, stovėjo ant duobės kranto, ro-dėsi, kad tuoj puls ir nuskęs, bet būdami pilni tvirtos lietuviškos dvasios iškentėjo viską, patyrė daug; dabar grįžta plačiąjį vieškelį — stoja naujan gyveniman su didesne energija ir visumėnais užjuojata. Visam jaunime ir tė-vuose tekla kokia tai neapsakoma apuolė, reiškiąsi uvalizmas, no-ras stoti vienan ratan ir traukti "gyvenam tautai ir bažnyčiai."

Vyčiai rengia milžinišką iškilmę birželio 14 d., ketverge. Toje iškilmėje žada parodyti tą ko New-arkiečiai nėra matę nei girdėję. Kalbėtojai bus ekonomistas K. E. Paulionis ir juristas-studentas P. Daužvardis, iš Washington, D. C. Į prakalbas ir konversaciją žan-ga visiems veltui, o į šokus ne nariai turės keletą centų primokė-ti.

Nepraleiskite progos, bus labai svarbu, ypatingai jaunimui ir vaikų tėvams.

L. D. S. rugpjūtis.

Sąjungiečiai stebulius — rodo, kelia darbininkų kliausimą į pa-dangę; reikią kokios tai neįpa-sakytos brolybės ir pasišventimo. Kiekvienas narys stengiasi suži-niskiausiai dirbti del labo organi-cijos, ypatingai rengimo seimo. Laikytame susirinkime, birželio 8 d. iš komisijos raportų pasirodė, kad seimo vakarams yra sureng-tas toks programos, kokio nei vie-tinis LDS, seimas nėra turėjęs. Vienas komisijos narys išsitarė: "Jeigu per L. D. S. seimą birž. 26 ir 27 dd. dalyviai ir svečiai nebus patenkinti, tai mes pinigus gra-žysime."

Seiman išrinkta penki atstovai: kun. Ig. Kelmelis, studentas P. Daužvardis, D. Jamulionis, J. Žemaitis ir A. Kazlas.

Elektra susirinkimą nutarta lai-kyti sekmadienį, birželio 17 d. Giedr. Darbininkas.

Kanados valdžia valdo to krašto geležinkelius. Per du pastaruosius (1921 ir 1922) metus tie geležinkeliai mūs-tolį davė \$132,914,123.

SVEIKATOS DALYKAI

AKIŲ LIGA.

Ne vienokios jų yra daug? kai kurios pavojingos, gali li ne partarti-tuojau nors ir su maža liga kreiptis prie gydytojo.

Be to patartina:

(1) įkritis į akį kokiame kristui lieži neduoti, nes nuo nešvaraus liežuvio dažnai akis užsiteršia ir pra-puola;

(2) prausiantis atsidėjus

NEW BRITAIN, CONN.

LDS 36-tos kuopos mėnesinis ir prieš-sehminis susirinkimas į-vyks 17 d. birželio, tuojau po su-mai šv. Andriejaus parapijos sve-tainė. Šis susirinkimas bus svar-bus tuomi kad bus renkami dele-gatai į seimą.

Rep.

Nuo pereinio rudenio Bos-tono dieceezijoje katalikų ku-nigų mirė 25. Gi ši pavasa-rį šios dieceezijos šv. Jono še-minariją baigs tik 18 semi-naristų.

KUDIKŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS.

Didelis skaičius motinų, kurios maitina kūdikius, nežino, kad Borden's Evaporated Milk yra geriausias maistas kūdikiams. Šis produktas yra labai lengvas ir greitai virškinamas, todėl jis yra idealus maistas kūdikiams. Jis taip pat yra labai skanus ir malonus, todėl kūdikiai jį mėgsta. Borden's Evaporated Milk yra gaminamas iš aukščiausios kokybės pieno, kuris yra sterilizuotas ir apsaugotas nuo bakterijų. Tai yra geriausias pasirinkimas motinoms, kurios maitina kūdikius.

Dr. D. S. rugpjūtis.

Kudikio Drapavimas.

Kudikio drapavimas turi būti padarytas atsižvelgiant į šilumą ir patogumą. Reikalinga dažnas mainymas, ypatingai patal, idant kūdikis būtų šviežias ir švarus. Kudikis apsigaliojęs apdėtas kad jo drapavimas yra šiltes, bet ne peršalęs, del kūdikio persilūta, jis prailaukia; o jei ne — jo kojos ir rankos bus šalta, arba apmėlusios apie burną. Taig, apdėdamas kūdikį, vartokite savo paprastą sveiką protą, visada išlaikydami malonius tikslus, kuriuos reikini sekti: "butant, apsaugojimas nuo oro, ir palikimus vienodos temperatūros."

Drapavimas tolygiai turi būti lygus, kad augantis kūdikis turėtų užtektinai vietos vystytis ir kvepuoti.

Pala.

Pala yra įkylanti dalis kūdikio drapavimų. Jis turi pagaminti iš minkštos, lengvos sugėrimosios medžiagos; ir reikėtų paimi vėlojimą. Pala ir kitų drapavimų niekada nereikia dėti ant kūdikio kambario, kadangi, neakubant jau apie pagamintą drapavimą, dar pakyla nevalkės ir priekais kvapniai.

Kudikio Aprėdymas.

Aprėdant kūdikį reikia pagsauldyti ant motinos kelių, ir drapavimas velti auginti per kojas ant kuno, o ne per galvą. Naktį reikia visus kūdikio drapavimus pėriminti. Naktiniai marškiniai turi būti ligesni už dieninius, lais-vi ir lūsti, kad kūdikis galėtų judinti savo sąnarus. Žmonės metu jie turi būti iš minkšto, lengvo flanelo, arba panašios medžiagos, apneigę atitraukimui su siūlu. Vasarą geriausia ma-terija yra minkštas muslinas ir me-tinčiai kaili būti pulkinti atviri apakė-je.

akis kasdien su miltu išsi-prausti;

(3) kiekvienam žmogui reikia atskiras rankšluostis turėti;

(4) nesiskolinti svetimų nosinių skepetėlių;

(5) pirštais akis triūti;

(6) gyvenamuose ka-riuose nerūkyti.

Akiniai svarbu jeigu reikalas.

Dr. Lam

Borden's
IŠGARUODINTAS PIENAS
IŠGARUODINTAS PIENAS nekainuoja daugiau kaip kiti paprastos rūšies pienai, pienai, bet turi už savęs tyrumo, šviežumo ir gerumo garantiją, kurią Borden palaikė nuo 1857.

Vienas iš parankumų vartojant Bordeno Išgaruodintą Pieną yra, kad galit pietit bte skaitų bėsiūti ir turit vartojimui kada norit. Nesu-rus atidaro bėsiūnėje, ne-pasaut kokiol oras.

Kepimo kur reikalingu smetona, virtokit neat-skiestą. Tokiu būdu turit garšius maistingus valgius pigu kaim.

Laikykite pieng ant lėdo, jel atdarsit. Bordeno Išgaruodint-as Pienas yra lengviau užli-komis negu paprastas piengas, bet visgi nebūna šviežus per ilgą laiką po atidarymū bė-siūnės.

Del paprasto kepinų su pienu, atskieskit Bordeno Išgaruodintą Pieną lygia dalytū vandens ir vartokit, kaip pieng.

Jel norit dažniau kaip kept su Bor-deno Išgaruodin-tu Pienu, išpildy-kit kuponą, pa-zeikiant kokias pamokas norit ir mes padėsim vi-są dykt.

THE BORDEN CO.
Borden Bldg., New York

KUPONAS

Piena	Mėsa
Kondės	Pastetos
Zuvės	Pajai
Sausai	Pudingai
Saldai	
Vardas	
Adresas	
(Lithuanian)	

[illegible]